

ZAVAROVANJA MOTORNIH VOZIL 2016

ZAVAROVANJA MOTORNIH VOZIL

2016

Ljubljana, april 2016

Izdajatelj:

SLOVENSKO ZAVAROVALNO ZDRUŽENJE, GIZ
Železna cesta 14
p. p. 2512
SI-1000 LJUBLJANA

Telefon: (+386) 1 473 56 99

Faks: (+386) 1 473 56 92

Spletna stran: www.zav-zdruzenje.si

E-naslov: info@zav-zdruzenje.si

Odgovarja:

mag. Maja Krumberger, direktorica

ZAVAROVANJA MOTORNIH VOZIL 2016

SZZ, Ljubljana 2016

Besedilo, tabele in grafikone pripravili:

- Mateja Lamovšek
- Tanja Trampuž

Lektoriranje: Amidas, d. o. o.

Produkcija: Pegaz International, d. o. o., Ljubljana

Oblikovanje: mag. Luka Mancini

Fotografije: 123RF

Vse pravice pridržane.

Uporaba podatkov v celoti ali deloma dovoljena le z navedbo vira.

ISSN 2350-5788

VSEBINA

Metodološka pojasnila	4
Statistična znamenja, merske enote, kratice	5
SPLOŠNI PODATKI O MOTORNIM VOZILIH	7
Motorna vozila v Sloveniji	8
Primerjava Slovenije z izbranimi državami	17
ZAVAROVANJE AVTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI (AO)	23
Mednarodne škode	30
Škodni sklad	32
Odškodninski urad	33
KASKO ZAVAROVANJE MOTORNIM VOZIL (AK)	35
ZAVAROVANJE LASTNIKA VOZILA IN VOZNIKA ZA TELESNE POŠKODBE (AO+)	43
VIRI PODATKOV	51

Metodološka pojasnila

Publikacija Zavarovanja motornih vozil 2016 temelji na letnih podatkih, ki jih je SZZ pridobil od svojih članic. Po ocenah podatki predstavljajo 99,8 % trga avtomobilskih zavarovanj v Sloveniji.

Če so uporabljeni drugi viri podatkov, je to posebej navedeno v besedilu, tabelah ali grafičnem prikazu.

Zbiranje podatkov je bilo zaključeno 12. aprila 2016. Kjer statistični podatki za leto 2015 ob zaključku redakcije te publikacije še niso bili na voljo, se časovna serija konča z letom 2014. Časovna serija se načeloma nanaša na desetletno obdobje.

Če ni drugače navedeno, se vsi podatki v tej publikaciji nanašajo na Slovenijo, razen podatkov članic SZZ, ki se nanašajo na njihovo celotno poslovanje.

Denarna enota v publikaciji je evro. V obdobju pred uvedbo evra je za konverzijo nacionalne valute v evro uporabljen menjalni tečaj 239,64 SIT = 1 EUR. Ta pretvorba je skladna s sistemom pretvarjanja pri SURS. V nekaterih tabelah so zneski prikazani v 1000 ali 1.000.000 EUR, kar je posebej označeno.

Stopnje rasti so izračunane kot razmerje med podatki izbranega in predhodnega leta brez upoštevanja inflacije.

V opazovanem obdobju so vidna nekatera odstopanja podatkov, ki so nastala zaradi sprememb zakonodaje ter posledičnih sprememb metodologije štetja in izkazovanja podatkov. Da bi v publikaciji zagotovili primerljivost podatkov, so kombinirana vozila v celotnem obdobju šteta k osebnim vozilom.

Pomembnejši prelomi in izstopajoče vrednosti v časovni vrsti podatkov o registriranih cestnih vozilih v Sloveniji (vir: SURS):

- spremenjena kategorizacija vozil marca 2006,
- prehod na nov register cestnih motornih vozil marca 2006,
- za neaktivne traktorje, traktorske priklopnike in bivalne priklopnike leta 2007 ni bila podaljšana registracija,
- upad začasnih odjav motornih koles po letu 2007 (tudi zato, ker so zavarovalnice v tem letu spremenile pogoje zavarovanja).

Statistični podatki v zvezi z zavarovanji motornih vozil, ki izvirajo iz zavarovalnic ter so prikazani za zavarovalni vrsti AO in AK, se nanašajo na vsa motorna vozila z lastnim pogonom v skladu z naslednjo kategorizacijo, ki jo uporabljajo zavarovalnice:

- PS01 – osebni avtomobili
- PS02 – tovorna vozila
- PS03 – avtobusi
- PS04 – vlačilci
- PS05 – specialna motorna vozila
- PS06 – motorna kolesa
- PS07 – priključna vozila
- PS08 – motorna vozila s tujo registracijo
- PS09 – vozila v popravilu v avtomehaničnih in avtoremontnih delavnicah ter delavnicah za pranje in podmazovanje vozil
- PS10 – delovna vozila
- PS11 – tirna vozila
- PS12 – kombinirana vozila
- PS13 – posebne oblike zavarovanja

Za ta statistični pregled smo cestna vozila v Sloveniji skladno s kategorizacijo SURS razvrstili v naslednjih enajst vrst (vir: SURS):

- **osebni avtomobili** – motorna vozila z vsaj štirimi kolesi, namenjena za prevoz oseb, ki imajo poleg sedeža za voznika še največ osem sedežev;
- **specialni osebni avtomobili** – osebni avtomobili, oblikovani za posebne namene, in ne za prevoz potnikov (gasilska vozila, rešilni avtomobili, pogrebna vozila, vozila avtošol, tekmovalna vozila in drugi osebni avtomobili, ki niso navedeni drugje);
- **tovornjaki** – neupogljiva tovorna vozila;
- **specialni tovornjaki** – tovornjaki za opravljanje posebnih opravil, ki zahtevajo posebno prilagoditev nadgradnje in/ali posebno opremo (cisterne, vozila za prevoz živih živali, betonski mešalniki, vozila s tovariščem z nadzorovano temperaturo, gozdarska vozila, prekucniki, samonakladalniki, vozila, prirejena za prevoz nevarnega blaga ipd.);

- **vlačilci** – cestna tovorna motorna vozila, namenjena samo ali večinoma za vleko drugih cestnih vozil, ki nimajo lastne pogonske sile (večinoma polpriklopnikov);
- **delovna vozila** – prirejena tovorna vozila z vgrajenimi napravami za opravljanje posebnih del, ki niso namenjena za prevoz tovora in ki na ravni cesti lahko dosežejo hitrost, večjo od 30 km/h (gasilska vozila, rešilni avtomobili, premični žerjavi, valjarji s svojo gonilno silo, buldožerji s kovinskimi kolesi ali gosenicami, vozila za snemanje filmov, radijskih in televizijskih programov, vozila potujočih knjižnic, vlečna vozila za vozila, ki so potrebna popravila, ter druga cestna vozila, ki niso navedena drugje);
- **avtobusi** – motorna vozila za prevoz potnikov z več kot osmimi sedeži poleg sedeža voznika;

- **motorna kolesa** – motorna vozila z dvema kolesoma, s stranskim priklopnikom ali brez njega, ali s tremi kolesi, pri katerih delovna prostornina motorja z notranjim izgorevanjem presega 50 ccm oziroma pri katerih konstrukcijsko določena hitrost presega 45 km/h; sem spadajo tudi t. i. štirikolesniki, katerih masa, kadar niso obremenjeni, ne presega 400 kg (ali 550 kg, če gre za vozila za prevoz blaga);
- **kolesa z motorjem** – motorna vozila z dvema, tremi ali štirimi kolesi, katerih delovna prostornina motorja z notranjim izgorevanjem ne presega 50 ccm in katerih hitrost na ravni cesti je konstrukcijsko omejena na največ 45 km/h;
- **kmetijski traktorji** – motorna vozila, ki so namenjena samo ali zlasti za kmetijska dela in ki jih je dovoljeno uporabljati na cestah, odprtih za javni promet ali ne;
- **priklopna vozila** – cestna vozila, ki so izdelana tako, da jih vlečejo druga cestna motorna vozila (tovorna priklopna vozila (priklopniki, polpriklopniki), bivalni in traktorski priklopniki).

Statistična znamenja, merske enote, kratice

...	ni podatka
¹	opomba
ccm	kubični centimeter
h	ura
kg	kilogram
km	kilometer
mio	milijon
%	odstotek
AK	kasko zavarovanje motornih vozil
AO	zavarovanje avtomobilske odgovornosti
AO+	zavarovanje lastnika vozila in voznika za telesne poškodbe
BDP	bruto domači proizvod
EUR	evro
PZ	premoženjsko zavarovanje
SIT	slovenski tolar (1. januarja 2007 ga je nadomestil evro)
ACEA	European Automobile Manufacturers Association
EGP	Evropski gospodarski prostor
EU	Evropska unija
Eurostat	Evropski statistični urad
IE	Evropsko zavarovalno združenje (Insurance Europe)
MNZ	Ministrstvo za notranje zadeve
MZI	Ministrstvo za infrastrukturo
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
SZZ	Slovensko zavarovalno združenje, GIZ

SPLOŠNI PODATKI O MOTORNIH VOZILIH

Slovenija je v zadnjih petindvajsetih letih doživela velik napredek, ki je opazen tudi na področju prometa. Povečevanje števila registriranih vozil, povečevanje obsega cestnoprometnega sistema, spremembe v poselitvi so prispevali tudi k bistvenemu povečanju cestnega prometa. Prvi avtocestni odsek v Sloveniji je bil zgrajen leta 1972 med Vrhniko in Postojno. Takrat je po njem vozilo povprečno okoli 8000 vozil na dan, danes več kot 50.000. Na avtocestah se dnevno vozi tudi do 8000 tovornih vozil. Največ, 64,7 % prometa poteka po avtocestah, hitrih cestah in glavnih cestah, ki predstavljajo 21,8 % dolžine celotnega državnega cestnega omrežja. Boljši kot pred dvema desetletjema je tudi življenjski standard prebivalcev. Takrat je bilo treba za nakup osebnega avtomobila delati dvakrat več časa kot v letu 2015, ko je bilo že tretje leto zapored za to potrebnih malo manj kot 2000 delovnih ur.

Zaradi večje dostopnosti osebnega avtomobila se povečuje tudi delež v košarici življenjskih potrebščin, ki ga gospodinjstva v Sloveniji namenjajo za prevoz in je v zadnjih letih znašal okoli 20 % vseh porabljenih sredstev.

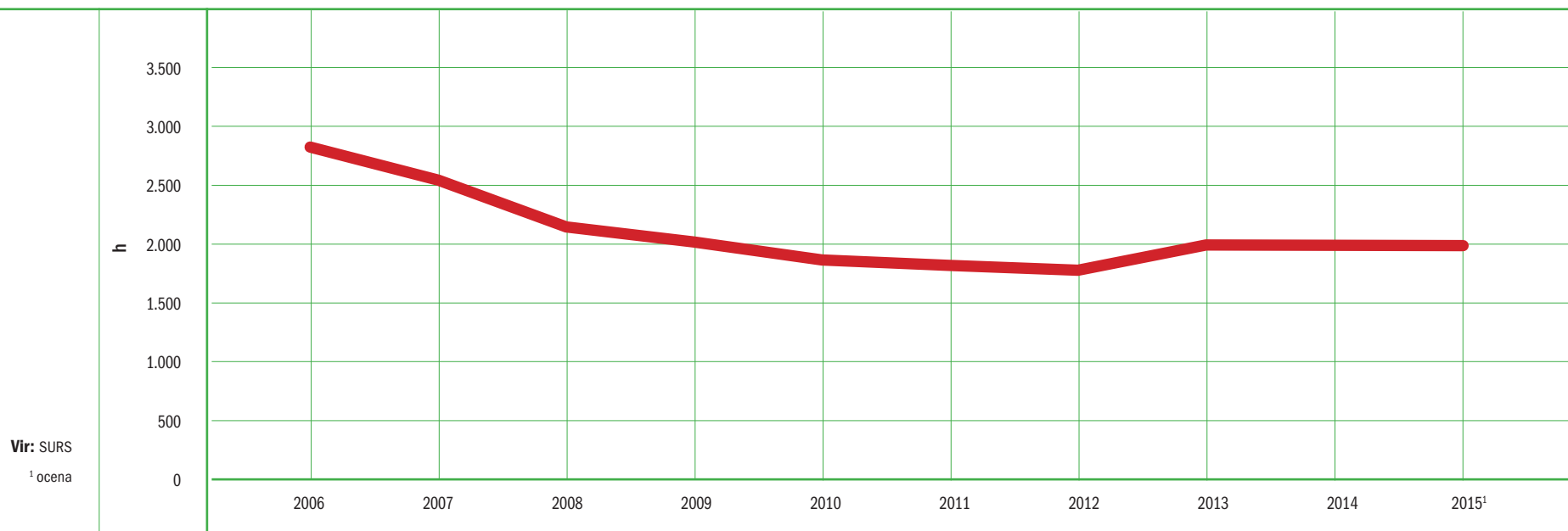
Kljub v zadnjih letih oslABLjeni kupni moči prebivalstva se ves čas povečuje skupno število registriranih motornih vozil, med katerimi je 78 % osebnih avtomobilov. Ob pospešenih naložbah v cestno infrastrukturo, vse manj konkurenčni ponudbi javnega potniškega prometa in spremenjeni poselitvi Slovenije, ki temelji na dostopnosti z osebnimi avtomobili, se čedalje večji delež prebivalstva odloča

zadovoljevati svoje potrebe po prevozu z osebnim avtomobilom. Zato je predvsem po osamosvojitvi države močno upadel promet z javnimi prevoznimi sredstvi, še posebno z avtobusi.

Obseg teh prevozov se je v zadnjem času sicer nekoliko ustalil, vendar na mnogo nižji ravni. Avtobusi so od januarja do decembra 2015 v javnem linijskem prevozu prepeljali 27,7 milijona potnikov ali za dve tretjini manj kot pred desetletjem, v mestnem javnem linijskem prevozu pa 46 milijonov potnikov ali skoraj polovico manj kakor pred desetletjem. Uporaba železniškega potniškega prometa po velikem padcu v devetdesetih letih počasi znova narašča.

V zadnjem desetletju je bilo povprečno registriranih 1,4 milijona cestnih vozil na leto, od tega 97,1 % motornih. Preostala so priklopniki, katerih število se počasi povečuje, vendar v bistveno manjšem obsegu. Največ med vsemi vozili, skoraj 1,1 milijona, pa je osebnih avtomobilov. Število teh se je po osamosvojitvi Slovenije skoraj podvojilo, kar je posledica spremembe načina življenja – večje število avtomobilov na gospodinjstvo, povečevanje povprečne razdalje potovanj, manjša dostopnost in fleksibilnost javnega prevoza. Tudi v letu 2015 je bila ugotovljena pozitivna, 1,8-odstotna rast njihovega števila. Med registriranimi motornimi vozili jim s 7,7-odstotnim deležem sledijo traktorji, ki jih je bilo lani v primerjavi z letom prej več za 2,6 %. Največjo, 14,9-odstotno rast so zaznala kolesa z motorjem. Prijjubljenost vseh vrst motorjev v zadnjem desetletju narašča, čeprav v letih po nastopu gospodarske

POTREBEN DELOVNI ČAS ZAPOSLENE OSEBE, DA ZASLUŽI ZA NAKUP OSEBNEGA AVTOMOBILA (Renault Clio)

ŠTEVILO CESTNIH VOZIL (31. 12.)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
MOTORNA VOZILA	1.200.979	1.255.661	1.308.963	1.332.314	1.340.646	1.351.076	1.356.881	1.358.900	1.372.876	1.395.359
Osebnih avtomobilov	980.261	1.014.122	1.045.183	1.058.858	1.061.646	1.066.495	1.066.028	1.063.795	1.068.362	1.087.832 ¹
Specialni osebni avtomobili	5.306	6.005	6.653	7.069	7.286	7.614	7.939	8.127	8.600	...
Tovornjaki	57.051	62.635	67.585	68.122	68.320	68.635	68.195	68.264	69.821	97.458 ²
Specialni tovornjaki	5.913	6.256	6.653	6.627	6.801	6.873	6.901	7.036	7.282	...
Vlačilci	7.168	8.677	9.671	8.884	8.986	9.136	9.312	9.638	10.162	...
Delovna vozila	3.506	3.950	4.528	4.824	5.112	5.305	5.437	5.622	5.876	...
Avtobusi	2.277	2.330	2.378	2.394	2.400	2.422	2.410	2.465	2.559	2.631
Motorna kolesa	18.801	34.162 ³	41.612	46.185	48.686	49.887	50.999	51.936	54.631	53.006
Kolesa z motorjem	34.392	37.331	40.384	42.243	42.322	42.296	42.101	41.050	41.165	47.293
Kmetijski traktorji	86.304	80.193 ⁴	84.316	87.108	89.087	92.413	97.559	100.967	104.418	107.139
PRIKLOPNA VOZILA	34.318	31.242	34.289	34.247	34.910	35.814	36.764	37.791	39.440	42.085
CESTNA VOZILA (SKUPAJ)	1.235.297	1.286.903	1.343.252	1.366.561	1.375.556	1.386.890	1.393.645	1.396.691	1.412.316	1.437.444

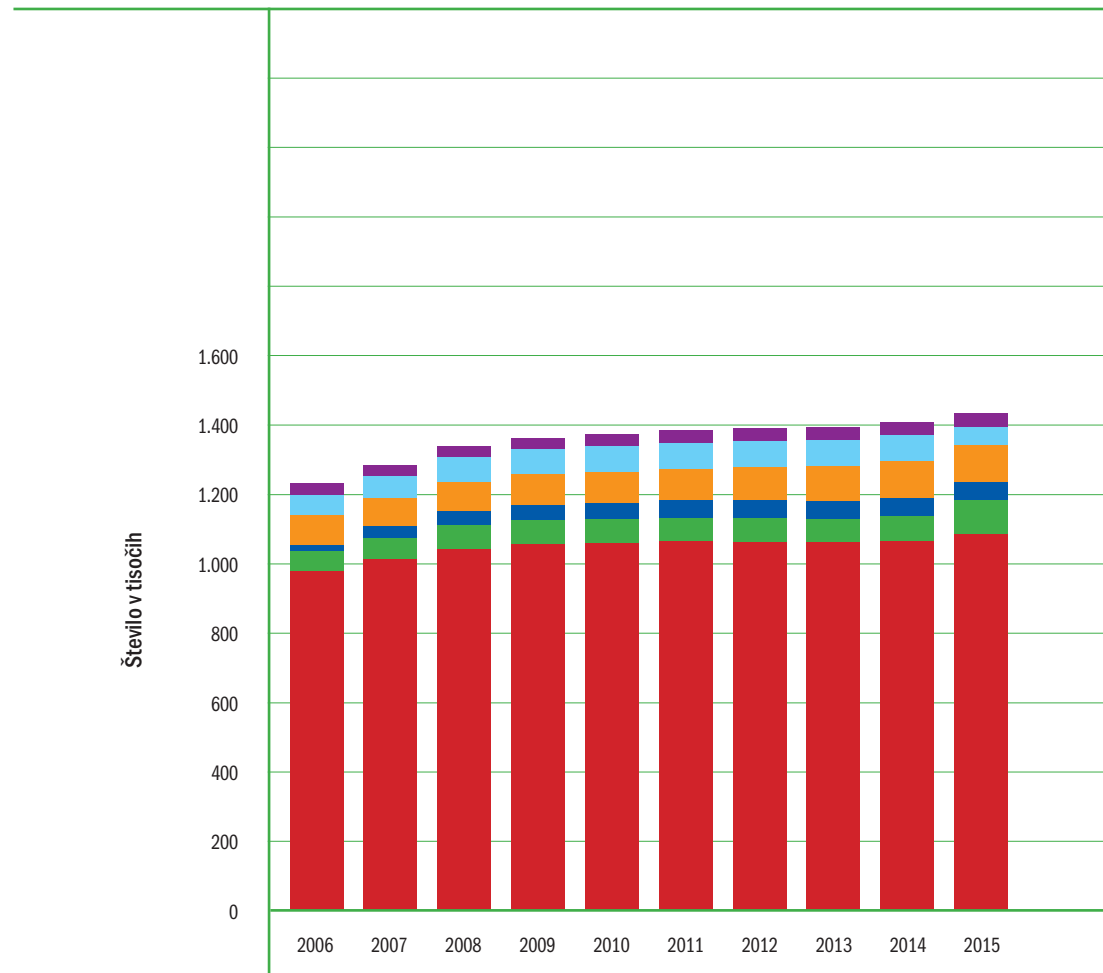
¹ Število vključuje tudi specialne osebne avtomobile.

² Število vključuje tudi specialne tovornjake, vlačilce in delovna vozila.

³ Izstopajoča vrednost zaradi neodjavljanja motorjev čez zimo.

⁴ Izstopajoča vrednost zaradi izločitve neaktivnih vozil.

Vir: MZI, SURS

STRUKTURA CESTNIH VOZIL (31. 12.)

- Osebnih avtomobilov
 - Tovornjaki
 - Motorna kolesa
 - Kmetijski traktorji
 - Ostala motorna vozila
 - Priklopna vozila
- Vir:** MZI, SURS

krize bistveno počasneje. Število registriranih motornih koles se je tako od leta 2005 povečalo kar za 266 %, toda lani je bil edino pri njih ugotovljen upad, in sicer 3-odstotni. Tudi preostale vrste vozil so sredi zadnjega desetletja zaznale manjša nihanja, največji upad primerkov pa je opazen pri priklopnih vozilih v letu 2007 (9 %) in pri vlačilcih v letu 2009 (8,1 %). Pri motornih kolesih je izrazito leto 2007 zaradi neodjavljanja motorjev čez zimo. Istega leta je opazen upad števila kmetijskih traktorjev zaradi izločitve neaktivnih vozil. Število vseh motornih vozil kot tudi osebnih avtomobilov, tovornjakov in motornih koles je imelo v opazovanem obdobju razmeroma stabilno dinamiko rasti.

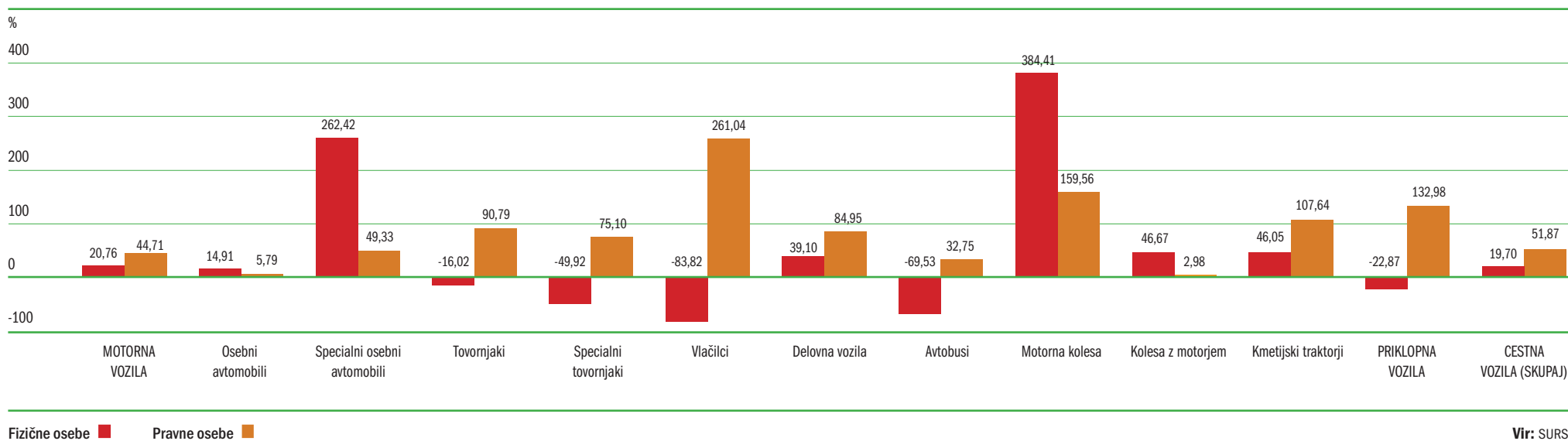
Pomen vozil za Slovence se kaže tudi v lastništvu. Fizične osebe so imele v letu 2014 v lasti kar 94,8 % vseh osebnih avtomobilov. Glede na uporabo je ta delež še večji, saj imajo lahko tudi avtomobili v lasti pravnih oseb fizične uporabnike (na primer pri finančnem najemu). Podobno je z drugimi vrstami vozil, značilnimi za zasebno uporabo: fizične osebe so si v omenjenem letu lastile 97 % motornih koles, 95,3 % koles z motorjem in 96,2 % traktorjev. To razmerje se ohranja na podobni ravni že vrsto let. Drugače je pri vozilih, ki so namenjena pretežno gospodarski rabi. V preteklosti so jih v pomembnem deležu posedovale fizične osebe, v letu 2014 pa so pravne osebe registrirale 95,4 % vlačilcev, 94,7 %

ŠTEVILO CESTNIH VOZIL V UPORABI FIZIČNIH IN PRAVNIH OSEB V LETIH 2004 IN 2014 (31. 12.)

		MOTORNA VOZILA	Osebni avtomobili	Specialni osebni avtomobili	Tovornjaki	Specialni tovornjaki	Vlačilci	Delovna vozila	Avtobusi	Motorna kolesa	Kolesa z motorjem	Kmetijski traktorji	PRIKLOPNA VOZILA	CESTNA VOZILA (SKUPAJ)
2004	Fizične osebe	1.021.567	881.036	1.075	26.161	3.083	2.892	399	443	10.936	26.745	68.797	25.482	1.047.049
	Pravne osebe	96.216	52.905	3.150	25.080	3.277	2.685	2.877	1.826	638	1.881	1.897	8.493	104.709
	SKUPAJ	1.117.783	933.941	4.225	51.241	6.360	5.577	3.276	2.269	11.574	28.626	70.694	33.975	1.151.758
2014	Fizične osebe	1.233.646	1.012.395	3.896	21.971	1.544	468	555	135	52.975	39.228	100.479	19.653	1.253.299
	Pravne osebe	139.230	55.967	4.704	47.850	5.738	9.694	5.321	2.424	1.656	1.937	3.939	19.787	159.017
	SKUPAJ	1.372.876	1.068.362	8.600	69.821	7.282	10.162	5.876	2.559	54.631	41.165	104.418	39.440	1.412.316

Vir: SURS

RAST ŠTEVILO CESTNIH VOZIL V UPORABI FIZIČNIH IN PRAVNIH OSEB MED LETOMA 2004 IN 2014 (31. 12.) (v %)

avtobusov, 90,6 % delovnih vozil, 78,8 % specialnih tovornjakov in 68,5 % tovornjakov. Lastijo si tudi dobro polovico specialnih osebnih avtomobilov in priklopnih vozil. Zanimivo je, da so bila zadnja deset let prej kar v tričetrtinski lasti fizičnih oseb kljub njihovem značilnemu gospodarskemu namenu. Med vsemi cestnimi vozili, ki so jih imele fizične osebe, je bilo 98,4 % motornih vozil in le 1,6 % priklopnikov, medtem ko je bilo med vozili pravnih oseb 87,6 % motornih vozil in 12,4 % priklopnikov. Od motornih vozil so vsi posedovali največ osebnih avtomobilov – fizične osebe 86,2 %, pravne pa več kot pol manj (40,2 %).

Prirast števila registriranih vozil v Sloveniji je po nastopu gospodarske krize bistveno počasnejši, kar je posledica manjše prodaje novih avtomobilov. Pri tem pa ne smemo zanemariti manjše odjave starih avtomobilov iz prometa. Posledica je staranje slovenskega voznega parka. Cilj evropske in slovenske politike je sicer izboljšati njegovo starostno sestavo zaradi manjšega obremenjevanja okolja, pri čemer je treba upoštevati tako povprečno starost vozil kot povprečno življenjsko dobo vozil in doseganje standardov glede njihovih izpustov. Toda glede na zadnje trende se ta cilj le počasi uresničuje. Ob skoraj podvojitvi števila avtomobilov v zadnjih dvajsetih letih njihova povprečna starost iz leta v leto narašča in je leta 1998 znašala 6,9 leta, v letu 2014 pa že 9,4 leta. Lani je bilo prvič registriranih avtomobilov 81.196, kar je 13,6 % več kot leto prej, vendar četrtno manj kot leta 2008, ko jih je bilo največ. Med njimi je bilo 75 % novih (petnajst let prej 89 %), četrtnina pa starih, prej že registriranih v drugi državi. Ob koncu leta 2014 je bilo 34 % registriranih avtomobilov starejših od 12 let; njihov delež se je v zadnjih dvajsetih letih podvojil. Nasprotno se je delež avtomobilov, mlajših od 3 let, zmanjšal za polovico in je v letu 2014 znašal le 10,5 %. Podobna slika je pri vseh vrstah cestnih vozil, razen vlačilcih. Več kot tretjina cestnih vozil je bila starejših od 12 let in le desetina takih, ki so bila mlajša od 3 let. Najstarejša vozila so bili traktorji (79,8 % starejših od 12 let), starejših od 9 let pa je bila polovica osebnih avtomobilov, motornih koles, koles z motorjem, priklopnih vozil, specialnih tovornjakov.

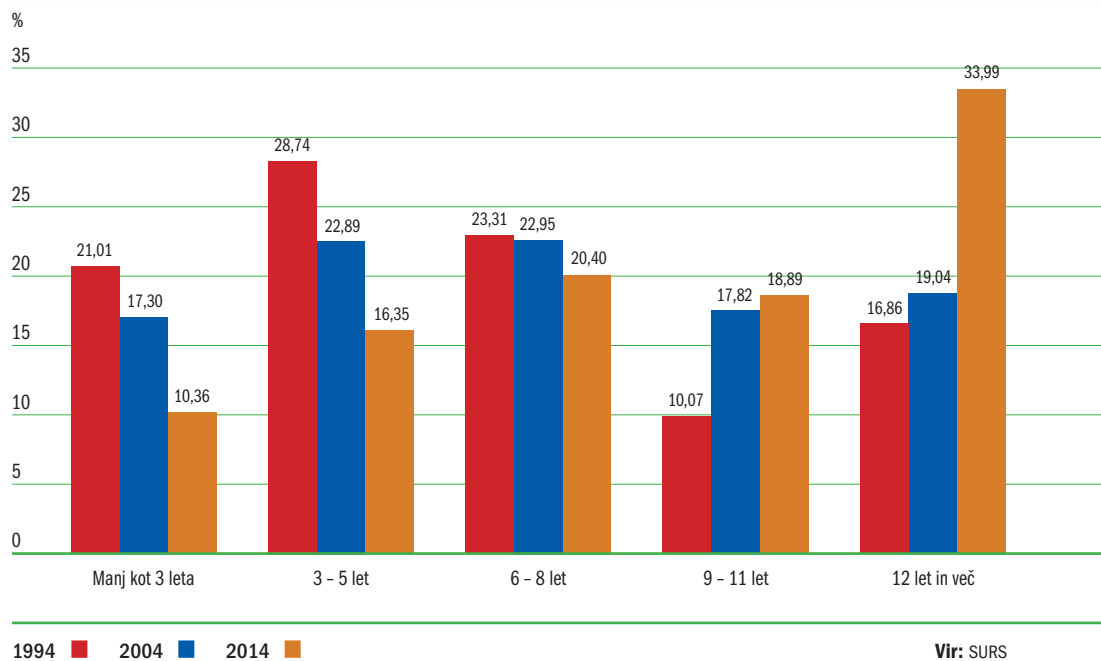
Zaradi večanja števila vozil in njihovega staranja narašča tudi število izrabljenih vozil, za katera mora biti v skladu z evropskimi predpisi vzpostavljen učinkovit sistem zbiranja in ravnanja z njimi. V letu 2013 je bilo v Sloveniji razgrajenih 6116 izrabljenih vozil, kar je bistveno manj od pričakovanj glede na njihovo število (po ocenah 30.000 na leto). Ciljni delež ponovne uporabe in predelave izrabljenih motornih vozil za leto 2015 je znašal 95 %.

ŠTEVILO CESTNIH VOZIL PO STAROSTI V LETU 2014 (31. 12.)

	SKUPAJ	Manj kot 3 leta	3-5 let	6-8 let	9-11 let	12 let in več
CESTNA VOZILA (SKUPAJ)	1.412.316	149.671	216.940	282.230	238.927	524.548
MOTORNA VOZILA	1.372.876	143.874	212.269	273.347	234.411	508.975
Osebnih avtomobilov	1.068.362	110.676	174.700	217.975	201.852	363.159
Kmetijski traktorji	104.418	5.220	5.349	6.846	3.712	83.291
Tovornjaki	69.821	10.992	11.402	17.907	11.333	18.187
Motorna kolesa	54.631	5.828	8.079	13.357	9.548	17.819
Kolesa z motorjem	41.165	4.923	6.445	8.020	3.827	17.950
PRIKLOPNA VOZILA	39.440	5.797	4.671	8.883	4.516	15.573
Vlačilci	10.162	2.635	2.467	3.643	740	677
Specialni osebni avtomobili	8.600	1.449	1.395	2.190	1.171	2.395
Specialni tovornjaki	7.282	935	1.016	1.607	1.043	2.681
Delovna vozila	5.876	788	975	1.302	780	2.031
Avtobusi	2.559	428	441	500	405	785

Vir: SURS

DELEŽ OSEBNIH AVTOMOBILOV PO STAROSTI V LETIH 1994, 2004 IN 2014 (31. 12.) (v %)

Ob izjemnem naraščanju cestnega prometa je zelo pomembna prometna varnost, ki je kljub sprejetim ukrepom še vedno nezadovoljiva, saj je lani na slovenskih cestah umrlo 120 oseb ali 58 na milijon prebivalcev, kar je 11,5 % več kot leto prej. Število smrtnih žrtev v cestnem prometu se je sicer v zadnjih dvajsetih letih zmanjšalo za tri četrtine – v letu 1995 jih je bilo 208 na milijon prebivalcev. Glavni cilj Slovenije pa je nič mrtvih in nič hudo poškodovanih zaradi cestnoprometnih nesreč, k čemur naj bi s svojim delovanjem in ravnanjem prispevali tako ustvarjalci kot uporabniki cestnega omrežja. Pri tem je treba upoštevati tudi dograjevanje in staranje slovenskih cest ter hkrati povečevanje obsega potrebnih obnovitvenih in vzdrževalnih del, ki jih država v času gospodarske recesije le stežka zagotavlja. Ne glede na navedeno je v zadnji dekadi vse manj nesreč razen v lanskem letu, ko se je povečalo število vseh vrst nesreč s smrtnim izidom ali telesno poškodbo. Najvarnejše so avtoceste z desetino vseh nesreč, čeprav njihovo število upada najpočasneje. Kar dve tretjini vseh nesreč se zgodi v naseljih. Najpogosteje nastanejo zaradi premikov z vozilom (24,1 %), neprilagojene hitrosti (17,5 %) in nepravilne smeri vožnje (16,8 %) v osrednjeslovenski, podravske in savinjski regiji.

Število osebnih avtomobilov se je od začetka devetdesetih let skoraj podvojilo. Po nastopu gospodarske recesije se je rast sicer bistveno upočasnila, vendar še vedno kaže na tesno povezanost lastništva avtomobila s trendi sodobnega življenja. Tudi zaradi prometne politike, ki ne spodbuja trajnostnih načinov

prometa, se Slovenija uvršča med države z največjim povišanjem stopnje motorizacije v zadnjih dveh desetletjih. Ta se je po nekajletni stagnaciji v obdobju gospodarske recesije lani spet rahlo povečala na 527 osebnih avtomobilov na 1000 prebivalcev ali 1,9 prebivalcev na osebno vozilo. Povprečno slovensko gospodinjstvo, ki je lani štelo 2,5 člana, je imelo 1,3 avtomobila, leta 1991 pa le 0,9.

Kljub stalnemu, čeprav počasnemu povečevanju števila vozil je zavarovalna premija, obračunana iz naslova avtomobilskih zavarovanj, od leta 2010 upadala. V času negotovih gospodarskih razmer, ko se je slabšala kupna moč prebivalstva, sta se namreč ob veliki konkurenčnosti zavarovalnega trga nižala tako povprečna premija za posamezno vrsto zavarovanja kot število sklenjenih zavarovanj odgovornosti. Lani zbrana premija avtomobilskih zavarovanj je s 437 milijoni EUR dosegla raven med letoma 2004 in 2005, vendar je bila še vedno več kot trikrat večja kakor pred dvajsetimi leti. Zmanjšuje se tudi njen delež v slovenskem BDP, ki je lani znašal le 1,1 % in bil tako najnižji v zadnjih dveh desetletjih. Ker je premija iz naslova zavarovanja AO upadala hitreje kot premija iz zavarovanja AK, je ta v letu 2014 prvič prehitela prvo. Vse navedeno kaže, da je segment obravnavanih zavarovanj, ki je eden najpomembnejših, saj tvori tretjino premoženjskih in hkrati slabo četrtno vseh zavarovanj, poleg življenjskih najbolj občutljivejši za stanje gospodarstva v državi.

CESTNOPROMETNE NESREČE IN UDELEŽENCI¹

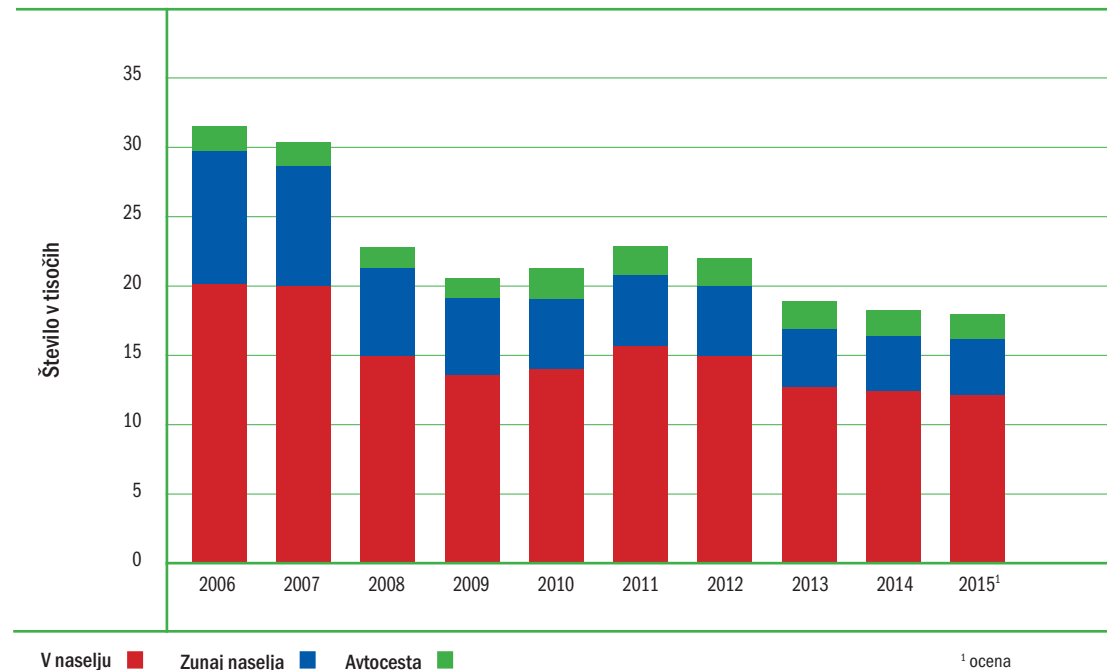
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Število prometnih nesreč	32.130	30.999	23.310	20.857	21.603	23.104	22.198	18.950	18.314	17.967
Od tega s smrtnim izidom	233	264	200	154	127	129	122	116	97	112
Od tega s telesno poškodbo	11.407	11.434	8.982	8.616	7.532	7.180	6.827	6.464	6.229	6.480
Od tega z materialno škodo	20.490	19.301	14.128	12.087	13.944	15.795	15.249	12.370	11.988	11.375
Število udeležencev v prometnih nesrečah	63.542	60.274	45.277	40.329	40.888	42.532	40.330	34.614	33.426	33.021
Od tega mrtvih ²	262	294	214	171	138	141	130	125	108	120
Od tega s hudo telesno poškodbo	1.261	1.305	1.101	1.061	886	932	856	711	835	932
Od tega z lahko telesno poškodbo	15.368	15.184	11.625	11.326	9.594	8.879	8.435	8.099	7.477	7.790
Od tega brez poškodbe	46.651	43.491	32.337	27.771	30.270	32.580	30.909	25.679	25.006	24.179
Število mrtvih v prometnih nesrečah / mio prebivalcev	131	146	106	84	67	69	63	61	52	58

¹ Nesreče, ki jih je obravnavala policija ali je bila ta o njih obveščena v 24 urah po dogodku.

² Smrtne žrtve so tisti, ki so umrli neposredno v nesreči ali za njenimi posledicami v 30 dneh.

Vir: MNZ

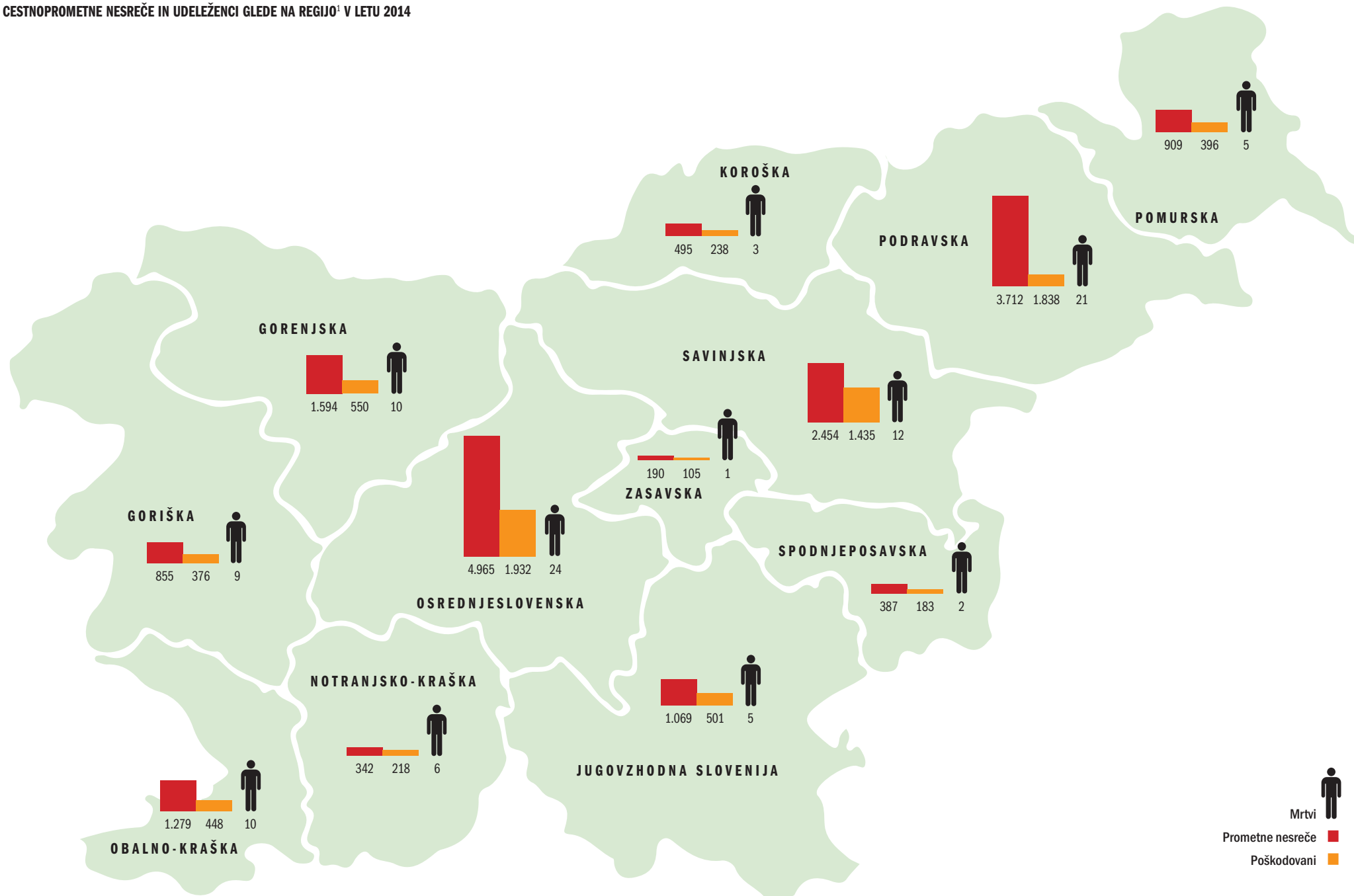
STRUKTURA CESTNOPROMETNIH NESREČ GLEDE NA LOKACIJO

V naselju ■ Zunaj naselja ■ Avtocesta ■

¹ ocena

Vir: MNZ, SURS

 Mrtvi
 Prometne nesreče
 Poškodovani

¹ Po Uredbi o standardni klasifikaciji ozemlja Slovenije.

VZROKI CESTNOPROMETNIH NESREČ

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nepravilna stran, smer vožnje	4.964	4.970	3.702	3.493	3.533	3.269	3.168	3.004	3.000	3.016
Nepravilno prehitevanje	1.014	985	701	618	535	541	522	438	446	415
Nepravilnosti na cesti	62	62	63	81	75	78	73	59	56	54
Nepravilnosti na tovoru	167	152	110	89	93	101	83	90	102	106
Nepravilnosti na vozilu	31	55	25	39	37	48	42	44	35	35
Nepravilnosti pešca	181	180	142	125	128	146	119	102	111	98
Neprilagojena hitrost	6.324	5.719	4.260	3.958	4.041	3.714	3.643	3.504	3.259	3.139
Neupoštevanje pravil o prednosti	4.957	4.589	3.798	3.531	3.379	3.325	2.970	2.698	2.592	2.674
Neustrezna varnostna razdalja	4.261	3.998	2.792	2.423	2.595	2.729	2.553	2.071	2.006	1.977
Premiki z vozilom	7.404	7.437	5.631	4.548	5.196	6.119	5.495	4.697	4.528	4.326
Ostalo	2.765	2.852	2.086	1.952	1.991	3.034	3.530	2.243	2.179	2.127
SKUPAJ	32.130	30.999	23.310	20.857	21.603	23.104	22.198	18.950	18.314	17.967

Vir: MNZ

OSNOVNI PODATKI O AVTOMOBILSKIH ZAVAROVANJIH

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
										Število
Število prebivalcev - na dan 1. 1.	2.003.358	2.010.377	2.025.866	2.032.362	2.046.976	2.050.189	2.055.496	2.058.821	2.061.085	2.062.874
Stopnja motorizacije ¹	489	504	516	521	519	520	519	517	518	527
										mio EUR
Premija avtomobilskih zavarovanj	480	505	535	543	551	532	498	463	448	437
Premija zavarovanj AO	313	324	330	317	297	278	259	237	221	216
Premija zavarovanj AK	167	181	205	226	254	254	239	226	227	221
Premija zavarovanj AO+	40	43	45	45	42	39	36	31	29	28
BDP ²	31.555	35.153	37.951	36.166	36.252	36.896	35.988	35.908	37.303	38.543
										%
Delež premije avtomobilskih zavarovanj v BDP	1,52	1,44	1,41	1,50	1,52	1,44	1,38	1,29	1,20	1,13
Delež premije zavarovanj AO v BDP	0,99	0,92	0,87	0,88	0,82	0,75	0,72	0,66	0,59	0,56
Delež premije zavarovanj AK v BDP	0,53	0,51	0,54	0,62	0,70	0,69	0,66	0,63	0,61	0,57
Delež premije zavarovanj AO+ v BDP	0,13	0,12	0,12	0,12	0,12	0,11	0,10	0,09	0,08	0,07

¹ Število osebnih avtomobilov v posameznem letu na 1000 prebivalcev.

² Po prenovljeni evropski metodologiji (Evropski sistem nacionalnih računov 2010).

Vir: MZI, SURS, SZZ

Najrazvitejši način prodaje zavarovanj v Sloveniji je prek zastopnikov, kar velja tudi za avtomobilska zavarovanja. Polovica tovrstnih zavarovanj se kljub razvoju alternativnih načinov prodaje že desetletje proda v okviru interne zastopniške mreže, z razvojem prodaje prek tehničnih servisov pa raste delež zunanjih zastopnikov, ki so lani ustvarili 38,7 % avtomobilske premije. Na račun tega je manj zbrane premije s posredniki, ki je s 13,9 % v letu 2005 upadla na zgolj 3,5 % v letu 2015. Tudi delež teh

zavarovanj v celotni premiji, prodanih prek posrednikov, se je znižal za več kot dvakrat. Opazna je še prodaja na okencu, ki je lani znašala 6 % prodaje obravnavanih zavarovanj. Delež drugih načinov prodaje je zanemarljiv. Kljub temu so avtomobilska zavarovanja pomembna pri prodaji na druge neomejene načine, saj so lani tvorila kar četrtino tako zbrane premije, v preteklosti pa so pomemben delež imela tudi v prodaji po telefonu in internetu.

DELEŽ PREMIJE AVTOMOBILSKIH ZAVAROVANJ GLEDE NA NAČINE PRODAJE (v %)

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Notranji zaposleni za prodajo	Prodajno okence	6,15	7,33	7,65	5,81	5,52	5,25	5,37	5,95	6,03	6,02
	Telefon, internet	0,00	0,13	0,43	0,47	0,50	0,33	0,39	0,34	0,40	0,37
Zastopniki	Interni (vezani)	50,13	49,41	49,59	51,01	51,61	51,30	50,46	49,70	49,20	49,47
	Zunanji (nevezani)	27,30	26,55	25,23	25,18	37,48	37,64	38,41	38,82	38,48	38,72
Posredniki		13,83	13,55	14,37	15,46	2,53	3,09	2,96	2,87	3,90	3,48
Bančna, poštna mreža		0,18	0,33	0,42	0,47	0,49	0,47	0,41	0,37	0,45	0,45
Drugi, neomenjeni načini		2,41	2,70	2,31	1,60	1,87	1,92	2,00	1,95	1,54	1,49
SKUPAJ		100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Vir: SZZ

DELEŽ PREMIJE AVTOMOBILSKIH ZAVAROVANJ V OKVIRU POSAMEZNE PRODAJNE POTI (v %)

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Notranji zaposleni za prodajo	Prodajno okence	13,13	13,89	14,02	11,90	7,57	7,26	6,80	6,49	6,48	6,73
	Telefon, internet	0,08	61,99	71,53	66,31	55,18	28,35	28,40	17,55	9,24	7,24
Zastopniki	Interni (vezani)	30,63	30,91	31,66	32,77	38,21	38,44	33,49	32,39	32,57	32,66
	Zunanji (nevezani)	43,74	38,16	36,85	34,52	37,90	36,86	35,56	33,45	29,04	28,40
Posredniki		39,26	37,75	33,38	32,01	11,27	12,64	11,46	11,07	19,73	16,05
Bančna, poštna mreža		2,15	3,31	3,75	5,57	6,74	4,97	4,12	3,19	3,05	2,54
Drugi, neomenjeni načini		10,18	9,36	8,06	5,50	6,41	5,84	28,90	28,17	23,20	24,04
SKUPAJ		29,41	28,00	27,54	27,48	27,28	26,60	26,20	24,53	23,70	23,36

Vir: SZZ

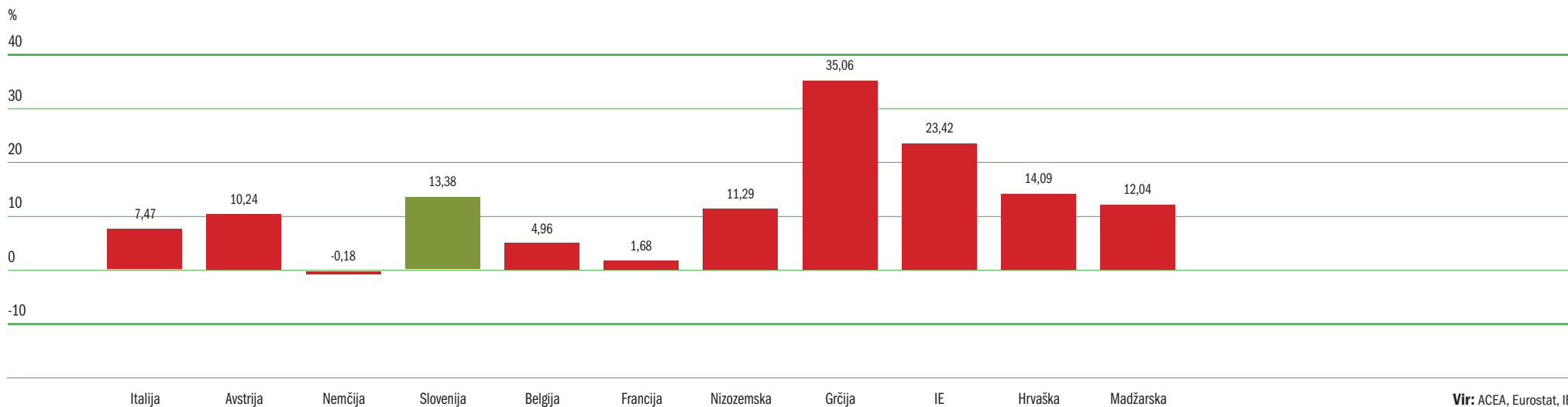
1. Stopnja motorizacije

V EU je bilo leta 2013 registriranih 250 milijonov osebnih avtomobilov ali 494 na 1000 prebivalcev, v celotni Evropi pa skoraj 334 milijonov. S tem je to največji avtomobilski trg na svetu. Stopnja motorizacije je tudi odsev gospodarske razvitosti države in je največja v najbogatejših državah, najnižjo pa izkazujejo države, ki so po gospodarski moči med najmanj razvitimi. Zaradi specifičnosti lastne prometne politike je hkrati v nekaterih najbolj razvitih državah, na primer na Nizozemskem, veliko nižja od pričakovane. V zadnjih dvajsetih letih se je povečala po vsej Evropi, največ v državah članicah, ki so se EU priključile v letih 2004 in 2007. Med te se uvršča tudi Slovenija, ki že vrsto let presega evropsko povprečje, čeprav v času zadnje gospodarske recesije njeno število osebnih avtomobilov na prebivalca stagnira. Podobno se rast upočasnjuje v drugih, predvsem razvitejših državah članicah, kjer je stopnja motorizacije razmeroma visoka, hkrati pa se razvijajo bolj trajnostne oblike prometa. Ob tem raste povprečna starost avtomobilov, ki je v EU v letu 2013 znašala 9,5 let (leta 2006 8,4). Najstarejši vozniki imajo v baltskih državah, najmlajšega v Italiji, Nemčiji in Veliki Britaniji. Ne glede na vse se prometna varnost v EU izboljšuje, saj se zmanjšujeta tako število cestnoprometnih nesreč kot število umrlih za posledicami tovrstnih nesreč (leta 2004 47.300, leta 2014 25.900). Polovica teh so bili vozniki, 39,1 % je bilo pešcev in 10,1 % potnikov. V zadnjih dvajsetih letih se je najbolj zmanjšalo število umrlih voznikov motornih koles. Največ prometnih nesreč v EU se zgodi od julija do oktobra ob petkih med 15. in 19. uro na cestah zunaj naselja v suhem vremenu.

STOPNJA MOTORIZACIJE PO IZBRANIH DRŽAVAH

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ITALIJA	587	599	608	613	616	616	621	625	624	619
AVSTRIJA	501	507	509	513	516	523	532	539	545	549
NEMČIJA	550	559	565	500	503	509	517	525	541	545
SLOVENIJA	468	481	489	504	516	521	519	520	519	517
BELGIJA	467	465	469	473	477	480	487	487	486	487
FRANCIJA	476	480	481	482	482	483	484	486	484	483
NIZOZEMSKA	429	435	443	452	460	462	467	472	473	473
GRČIJA	372	383	404	437	453	462	474	472	471	470
IE	413	415	423	432	438	444	449	454	459	463
HRVAŠKA	308	321	333	346	356	356	352	354	338	340
MADŽARSKA	280	286	293	299	304	300	298	295	301	307

Vir: ACEA, Eurostat, IE

RAST STOPNJE MOTORIZACIJE PO IZBRANIH DRŽAVAH MED LETOMA 2003 IN 2013 (v %)

Vir: ACEA, Eurostat, IE

2. Premija avtomobilskih zavarovanj

S povečevanjem števila registriranih vozil je pričakovano tudi poviševanje zbrane zavarovalne premije, ki se je po podatkih evropskega zavarovalnega združenja IE v obdobju 2004–2014 povečala za 7,1 %. To je predvsem posledica 20-odstotnega povečanja obsega zavarovanja AK, saj je obseg zavarovanja AO ob sočasnem zmanjševanju števila cestnoprometnih nesreč, zaostrovanju konkurence in gospodarski krizi nekaterih držav ostal razmeroma enak. Države, ki so najbolj motorizirane, imajo največ premije, prejete iz naslova omenjenih zavarovanj – Francija, Italija, Nemčija, Španija in Velika Britanija tvorijo kar 67 % celotnega evropskega trga. Po posameznih državah se premija giblje različno. Ponekod je posebej izrazito upadanje med gospodarsko krizo (najbolj v Grčiji, na Madžarskem, v Sloveniji in na Hrvaškem). Vse pa je zaznamovalo občasno nihanje rasti. Posebnost je Belgija, ki je edina med opazovanimi državami zaznavala pozitiven trend v celotnem opazovanem obdobju in tako tudi največji dvig zbrane premije. V zadnjem letu je največjo rast premije imela Nemčija s 4,5 %, največji padec pa Grčija z 20,3 %.

PREMIJA AVTOMOBILSKIH ZAVAROVANJ¹ (v mio EUR)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
IE	124.110	124.399	125.795	125.412	122.777	125.000	128.460	130.795	130.274	130.800
NEMČIJA	22.005	21.221	20.800	20.372	20.057	20.158	20.887	21.989	23.260	24.300
FRANCIJA	17.860	17.729	17.703	17.878	17.836	18.311	18.921	19.476	19.690	20.070
ITALIJA	21.352	21.612	21.524	20.845	20.126	19.863	20.685	20.224	18.678	17.598
NIZOZEMSKA	4.565	4.662	4.669	4.631	4.539	4.635	4.587	4.500	4.375	3.938
BELGIJA	2.983	3.034	3.089	3.144	3.208	3.331	3.471	3.537	3.579	3.620
AVSTRIJA	2.841	2.883	2.884	2.853	2.818	2.824	2.875	2.955	2.992	3.063
GRČIJA	1.218	1.231	1.592	1.650	1.881	1.954	1.827	1.550	1.306	1.041
MADŽARSKA	886	928	921	857	783	728	547	510	488	487
SLOVENIJA²	456	483	522	555	565	557	537	502	464	449
HRVAŠKA	422	460	518	554	538	512	495	484	475	402

1 Podatki ne vključujejo premij podružnic.

2 Skupna premija iz obrazcev ST-3 in ST-10.

Vir: IE

RAST PREMIJE AVTOMOBILSKIH ZAVAROVANJ MED LETOMA 2004 IN 2014 (v %)

3. Zavarovalna gostota

V državah, ki jih je v opazovanem obdobju zaznamovalo upadanje zavarovalne premije, se je podobno znižala tudi premija avtomobilskih zavarovanj na prebivalca oziroma zavarovalna gostota. Zato pa tudi zaradi vpliva konkurenčnosti je bila v EU leta 2014 le 5 EUR višja kot desetletje pred tem; prav tako v Sloveniji, kjer je z 218 EUR med opazovanimi državami presegla Grčijo, Hrvaško in Madžarsko. Na Madžarskem so zbrali le 49 EUR premije avtomobilskih zavarovanj na prebivalca ali 4,4-krat manj kakor v Sloveniji in 7,3-krat manj kot v Avstriji, kjer so prebivalci za avtomobilsko zavarovanje porabili največ, v povprečju 360 EUR. Za primerjavo – povprečna izplačana odškodnina oziroma zavarovalnina v Evropi je znašala 166 EUR. V opazovanem obdobju je bila najvišja rast zavarovalne gostote v Belgiji (14,6%), Nemčiji (10,3 %) in Franciji (7,8 %), kar kaže, da se je hitra rast zavarovalne gostote novonastalih držav s konca prejšnjega stoletja umirila. V letu 2014 se je zavarovalna gostota najbolj povečala v Nemčiji (4,2 %), najbolj zmanjšala pa v Grčiji (19,1 %).

PREMIJA AVTOMOBILSKIH ZAVAROVANJ NA PREBIVALCA¹ (zavarovalna gostota) (v EUR)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AVSTRIJA	346	349	348	343	338	338	343	351	354	360
BELGIJA	286	289	292	295	298	307	316	319	321	323
FRANCIJA	285	280	278	279	277	283	291	298	300	305
NEMČIJA	267	257	253	248	245	246	255	274	289	301
ITALIJA	369	372	370	355	341	336	348	341	313	290
NIZOZEMSKA	280	285	285	282	275	280	275	269	261	234
IE	217	217	218	216	210	213	218	222	220	220
SLOVENIJA²	228	241	260	274	278	272	262	244	225	218
GRČIJA	111	112	144	149	170	176	164	140	119	95
HRVAŠKA	98	107	120	128	125	119	115	113	111	95
MADŽARSKA	88	92	91	85	78	73	55	51	49	49

¹ Podatki ne vključujejo premij podružnic.

² Skupna premija iz obrazcev ST-3 in ST-10.

Vir: Eurostat, IE, SURS

RAST ZAVAROVALNE GOSTOTE MED LETOMA 2004 IN 2014 (v %)

4. Delež premije avtomobilskih zavarovanj v premiji premoženjskih zavarovanj

Po podatkih IE so avtomobilska zavarovanja z 28,8-odstotnim deležem največji posel v skupini premoženjskih zavarovanj v Evropi. Ta delež je sicer v zadnjih desetih letih upadel za več kot 5 odstotnih točk, kar je posledica visoke rasti drugih vrst premoženjskih zavarovanj v primerjavi z avtomobilskimi. Med državami se razlikuje zaradi različnih predpisov, prometne politike pa tudi gospodarskega stanja, kar vse vpliva na prodajo posameznih vrst zavarovanj. V opazovanem obdobju prevladuje Grčija s skoraj dvotretjinskim deležem, sledita Italija in Hrvaška. Slovenija se z 32,6 % v letu 2014 uvršča nad evropsko povprečje, njen delež pa se po konstantni ravni pred desetletjem enakomerno zmanjšuje. V Nemčiji avtomobilska zavarovanja kljub razmeroma visoki stopnji motorizacije tvorijo le četrtno premoženjskih zavarovanj, saj je dobro razvit trg zdravstvenih in drugih premoženjskih zavarovanj. Najmanjši delež imajo na Nizozemskem, kjer so zaradi privatizacije zdravstvenega sistema zdravstvena zavarovanja močno razvita.

DELEŽ PREMIJE AVTOMOBILSKIH ZAVAROVANJ V PREMIJI PREMOŽENJSKIH ZAVAROVANJ¹ (v %)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
GRČIJA	61,27	59,76	63,88	63,56	65,45	66,69	66,92	64,88	62,46	58,98
ITALIJA	58,81	58,21	57,16	55,65	54,86	55,79	56,89	57,11	55,42	53,65
HRVAŠKA	57,04	56,22	57,69	57,07	56,73	55,69	55,57	55,62	55,41	51,94
MADŽARSKA	58,29	57,04	55,42	53,26	50,48	50,42	45,13	40,40	38,40	39,18
SLOVENIJA²	42,14	40,76	40,62	40,31	39,24	38,73	37,21	34,84	33,10	32,56
BELGIJA	34,47	33,32	32,40	31,67	31,86	32,21	32,88	32,34	31,84	31,63
AVSTRIJA	34,77	34,30	33,27	32,23	31,31	30,73	30,38	30,28	29,70	29,56
IE	32,99	30,44	30,61	30,96	29,66	29,13	29,02	28,94	28,93	28,75
FRANCIJA	32,35	31,16	30,18	29,39	28,90	28,87	28,92	28,59	28,26	28,17
NEMČIJA	26,60	25,42	24,77	23,98	23,28	22,78	22,88	23,33	24,11	24,62
NIZOZEMSKA ³	19,27	9,74	9,62	8,89	8,52	8,23	8,07	8,01	7,65	6,99

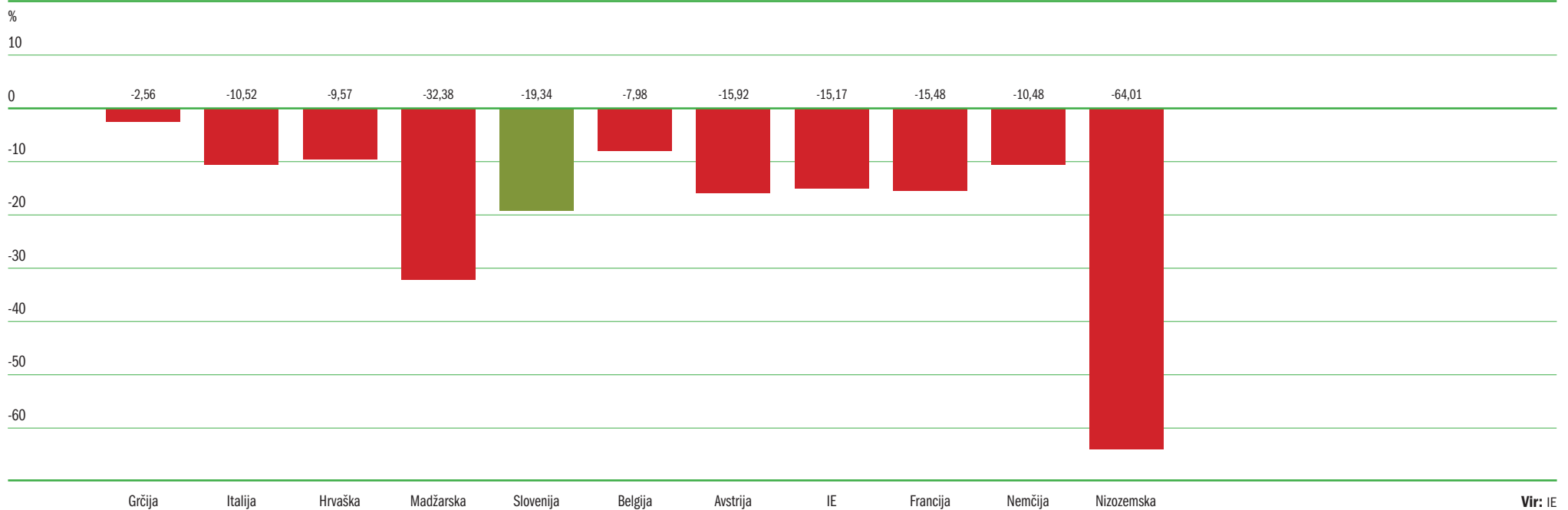
¹ Podatki ne vključujejo premij podružnic.

² Skupna premija iz obrazcev ST-3 in ST-10.

³ Zaradi močne rasti premoženjske premije v letu 2006, predvsem kot posledica privatizacije zdravstvenega sistema, se avtomobilskim zavarovanjem zmanjša delež.

Vir: IE

RAST DELEŽA PREMIJE AVTOMOBILSKIH ZAVAROVANJ V PREMIJI PREMOŽENJSKIH ZAVAROVANJ MED LETOMA 2004 IN 2014 (v %)

Vir: IE

5. Zavarovalna penetracija

Delež premije avtomobilskih zavarovanj v BDP ni odvisen niti od gospodarske razvitosti niti od stopnje motorizacije. Razvrstitev držav po tem kazalniku je zato popolnoma drugačna od ostalih. Slovenija je tako že vrsto let v vrhu med izbranimi državami, kar dodatno potrjuje, da so avtomobilska zavarovanja v Sloveniji tako po obsegu kot po ekonomski moči pomembna zavarovalna vrsta. Z 1,2-odstotno stopnjo se je v letu 2014 nadaljevalo nekajletno upadanje zavarovalne penetracije. Delež avtomobilskih zavarovanj v BDP se postopoma zmanjšuje tudi v drugih državah, kar se kaže v znižanju evropskega povprečja za 0,2 odstotne točke ali 17,5 % v zadnjem desetletju. Pri tem je posebej izrazita Madžarska, kjer se je ta stopnja zmanjšala za več kot polovico, na 0,5 %, in predstavlja najmanjšo zavarovalno penetracijo v letu 2014. Med opazovanimi državami je imel obravnavani kazalnik v tem obdobju pretežno pozitiven trend rasti edino v Grčiji, vendar je zaradi večjega padca v zadnjem letu pristal na enaki ravni kot desetletje prej in tako ostal med najnižjimi.

DELEŽ PREMIJE AVTOMOBILSKIH ZAVAROVANJ V BDP¹ (zavarovalna penetracija) (v %)

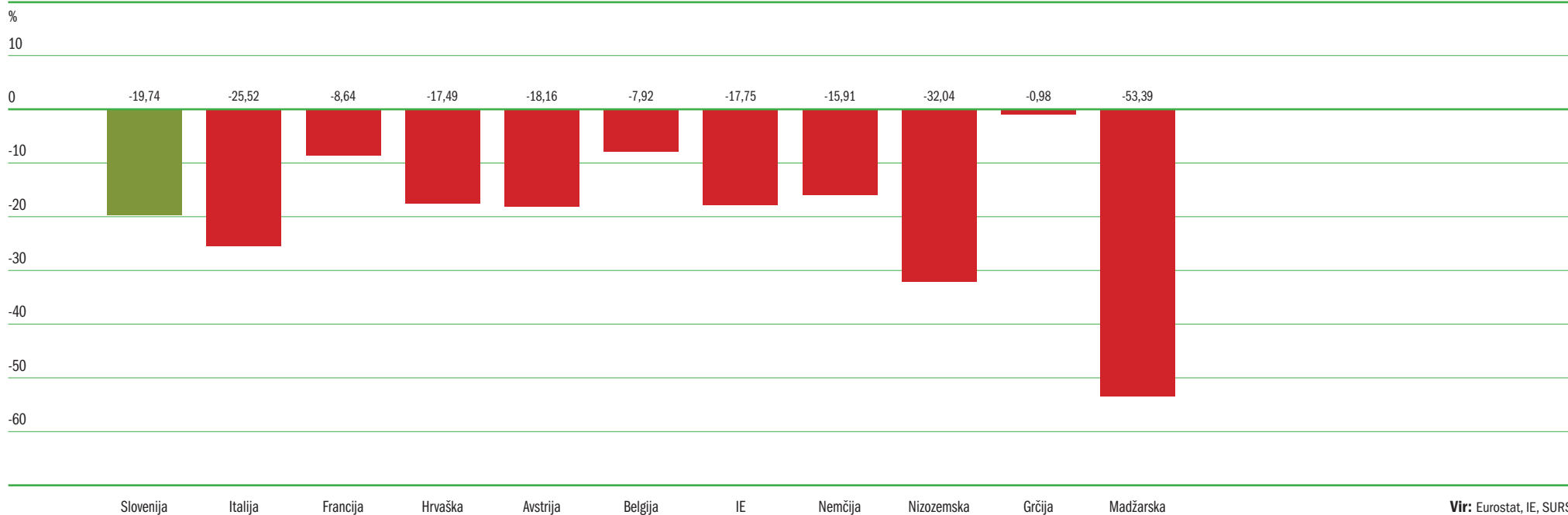
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SLOVENIJA²	1,56	1,53	1,48	1,46	1,56	1,54	1,46	1,39	1,29	1,20
ITALIJA	1,43	1,40	1,34	1,28	1,28	1,24	1,26	1,25	1,16	1,09
FRANCIJA	1,01	0,96	0,91	0,90	0,92	0,92	0,92	0,93	0,93	0,94
HRVAŠKA	1,16	1,14	1,18	1,15	1,19	1,14	1,11	1,10	1,09	0,93
AVSTRIJA	1,12	1,08	1,02	0,98	0,98	0,96	0,93	0,93	0,93	0,93
BELGIJA	0,96	0,93	0,90	0,89	0,92	0,91	0,92	0,91	0,91	0,90
IE	0,99	0,94	0,90	0,89	0,92	0,89	0,88	0,88	0,87	0,85
NEMČIJA	0,96	0,89	0,83	0,80	0,82	0,78	0,77	0,80	0,82	0,83
NIZOZEMSKA	0,84	0,80	0,76	0,72	0,74	0,73	0,71	0,70	0,67	0,59
GRČIJA	0,61	0,57	0,68	0,68	0,79	0,86	0,88	0,81	0,72	0,59
MADŽARSKA	0,98	1,02	0,91	0,80	0,84	0,74	0,54	0,52	0,48	0,47

¹ Podatki ne vključujejo premij podružnic.

² Skupna premija iz obrazcev ST-3 in ST-10.

Vir: Eurostat, IE, SURS

RAST ZAVAROVALNE PENETRACIJE MED LETOMA 2004 IN 2014 (v %)

ZAVAROVANJE AVTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI (AO)

ZAVAROVALNICE, KI TRŽIJO ZAVAROVANJA AO

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Adriatic Slovenica, Zavarovalna družba d. d.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Allianz zavarovalnica, podružnica Ljubljana									•	•
ERGO zavarovalnica, podružnica v Sloveniji							•	•	•	•
GENERALI zavarovalnica, d. d.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
GRAWE Zavarovalnica, d. d.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Zavarovalnica Maribor, d. d.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Zavarovalnica Tilia, d. d.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Zavarovalnica Triglav, d. d.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•

Vir: SZZ

Zavarovanje lastnikov cestnih motornih vozil proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam, je pomemben segment na slovenskem zavarovalnem trgu, saj se je z njim v zadnjih desetih letih zbrala povprečno petina letne zavarovalne premije vseh premoženjskih zavarovanj in sedmina celotnega zavarovalnega portfelja. Tako je bil lani ob upoštevanju skupine življenjskih zavarovanj in po vodilnem mestu na začetku devetdesetih let na četrtem mestu z 11-odstotnim deležem v skupni premiji.

Medtem ko število registriranih cestnih vozil ves čas samostojne države raste, število sklenjenih zavarovanj AO niha. To je še posebej opazno v obdobju zadnje gospodarske recesije. Zavarovanje se sklepa letno in kratkoročno, zaradi česar število sklenjenih zavarovanj redno presega število registriranih vozil, ki se je ob ugodnejših gospodarskih pogojih in večji potrošnji prebivalstva lani povečalo največ po letu 2009. To je vplivalo tudi na rast števila zavarovanj za 1,8 % na 1.615.659, kar je 19,7 % več kot pred desetletjem in 52,5 % več kot leta 1995. Povprečna medletna rast števila zavarovanj je v opazovanem obdobju pozitivna (1,9 %), pri številu škod pa negativna (-1,4 %).

Trend upadanja števila škod v zadnjem desetletju je prispeval k izboljšanju škodne pogostnosti, ki je s 3,4 % primerljiva z vrednostjo tega količnika v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja in za 1,4 odstotne točke manjša kot leta 2005. Podatki o številu zavarovanj vključujejo tudi kratkoročna zavarovanja, zato so navedeni rezultati nižji, kot bi bili sicer.

Vse močnejša konkurenca na trgu avtomobilskih zavarovanj se kaže v nižanju njihove cene, kar vpliva tako na povprečno premijo kot na celotno obračunano kosmato premijo zavarovanja AO. Ta se je lani kljub povečanju števila teh zavarovanj zmanjšala za 2,3 % in dosegla raven iz leta 2002. Povprečna letna stopnja rasti zbrane premije v zadnjem desetletju je -3 %, stopnja rasti odškodnin pa -2,2 %. Razlika med absolutnima zneskoma premij in odškodnin se počasi zmanjšuje. Lani so bile premije višje za 61 %, pred desetletjem pa za 74 %. Zato se slabša enostavni škodni rezultat, ki je bil lani najslabši (62,3 %) v časovni seriji, medtem ko je bil leta 2006 najboljši v času samostojne države (54,1 %). V zadnjih nekaj letih je boljši od tega merodajni škodni rezultat, ki pri izračunu upošteva še prenosne premije, zavarovalno-tehnične rezervacije in stroške. Ob dvajsetletnem nihanju se sicer izboljšuje, toda v zadnjih letih znova raste.

Lani je posameznik za sklenitev zavarovanja AO povprečno plačal 133 EUR, enako kot leta 2001. Po najvišji doseženi vrednosti 220 EUR leta 2005 se namreč povprečna vplačana premija zavarovanja AO zmanjšuje že celo desetletje, povprečno za 4,8 % na leto. Po drugi strani je bila rast povprečne izplačane kosmate odškodnine v opazovanem obdobju spremenljiva, vendar jo je vseeno zaznamoval trend zmanjševanja za povprečno 0,7 % na leto. Z 2437 EUR je bila najnižja v celotnem desetletju lani, ko je bila sicer zaradi velike razlike med številom zavarovanj in številom škod približno osemnajstkrat večja od povprečne premije.

PODATKI O ZAVAROVANJU AO

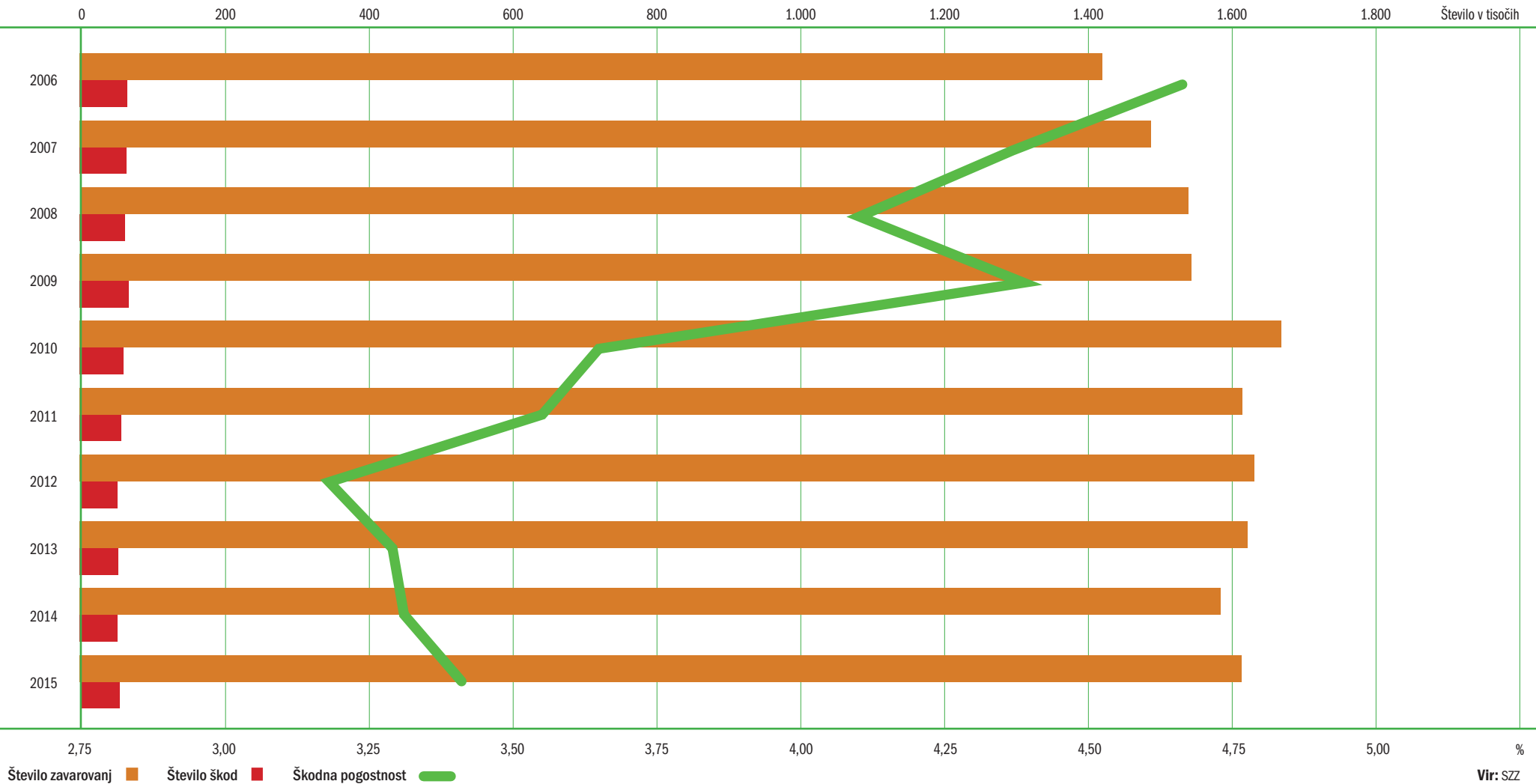
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
										število
Število zavarovanj	1.421.782	1.489.641	1.541.403	1.546.221	1.670.717	1.616.487	1.633.667	1.623.730	1.586.672	1.615.659
Število škod	66.369	65.161	63.168	67.871	60.749	57.466	51.901	53.377	52.524	55.095
										EUR
Premije	310.772.396	323.893.803	329.804.962	317.368.287	297.124.509	277.714.087	258.957.445	236.911.443	220.782.443	215.678.615
Odškodnine	168.045.055	177.464.308	180.060.995	180.216.757	165.390.454	151.673.340	140.892.779	141.184.348	131.114.916	134.274.721
Povprečna premija	219	217	214	205	178	172	159	146	139	133
Povprečna odškodnina	2.532	2.723	2.851	2.655	2.723	2.639	2.715	2.645	2.496	2.437
Zavarovalna gostota	155,13	161,11	162,80	156,16	145,15	135,46	125,98	115,07	107,12	104,55
										%
Škodna pogostnost	4,67	4,37	4,10	4,39	3,64	3,55	3,18	3,29	3,31	3,41
Enostavni škodni rezultat	54,07	54,79	54,60	56,78	55,66	54,61	54,41	59,59	59,39	62,26
Merodajni škodni rezultat	65,67	68,02	53,80	62,53	50,83	56,54	43,37	51,51	57,18	58,03
Delež premij zavarovanja AO v premiji PZ	26,23	25,21	23,96	22,00	20,66	19,10	17,77	16,63	15,75	15,30
Delež odškodnin zavarovanja AO v zavarovalninah PZ	21,01	20,60	17,54	17,14	16,59	16,07	14,76	14,57	13,89	14,29
Delež premij zavarovanja AO v skupnih zavarovalni premiji	18,01	17,10	16,34	15,31	14,19	13,52	12,61	11,98	11,39	10,92
Delež odškodnin zavarovanja AO v skupnih zavarovalninah	17,70	17,34	14,95	14,53	13,31	11,77	10,15	10,37	9,89	9,94
Delež stroškov za pridobivanje zavarovanja AO v premiji AO	8,68	10,27	10,67	10,88	11,82	12,48	12,79	15,79	16,13	16,01

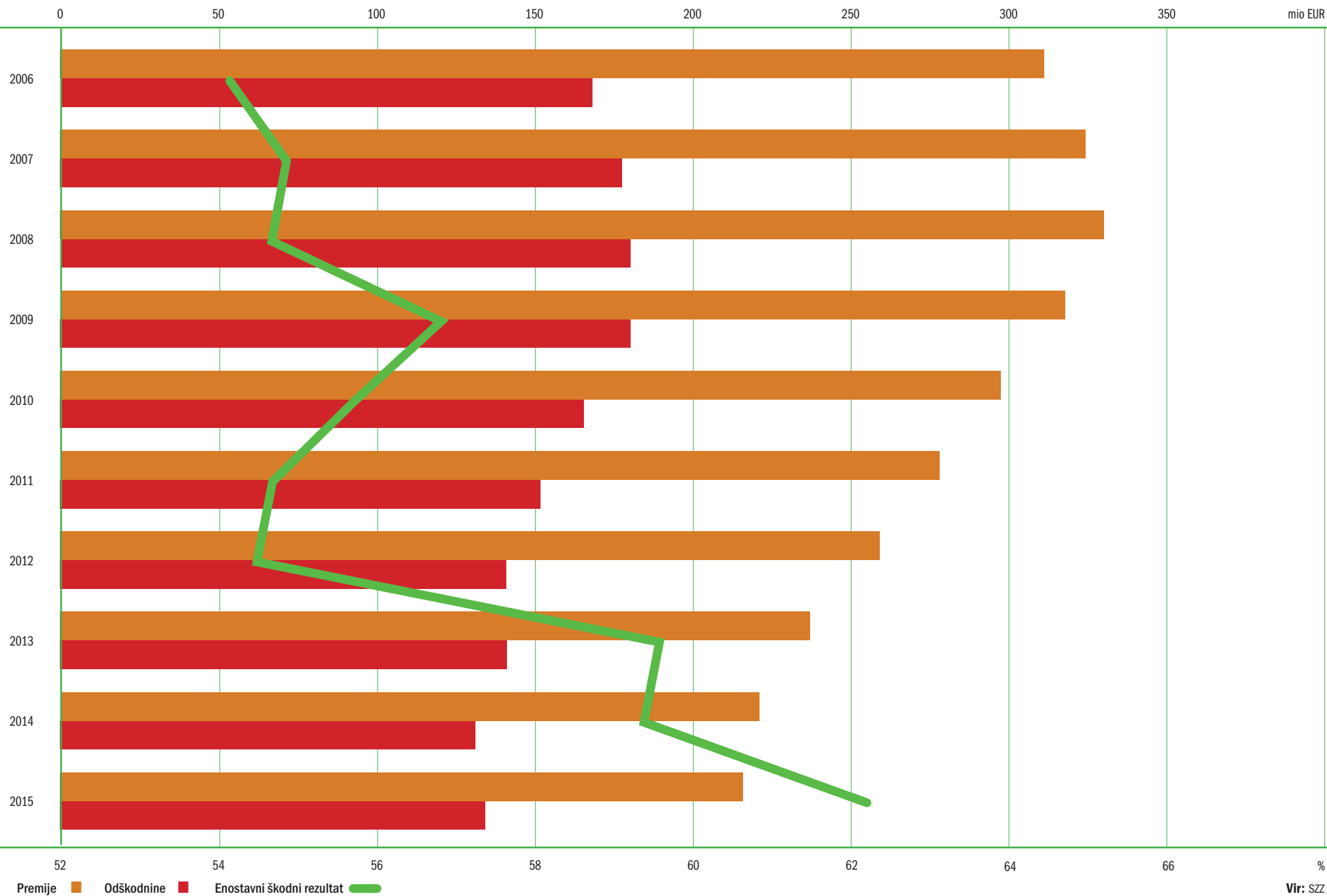
Glede na zbrano premijo se delež zavarovanja AO z razvojem drugih vrst zavarovanj zmanjšuje. V skupini premoženjskih zavarovanj je lani znašal 15,3 %, kar je 44 % manj kot desetletje prej. Delež premij redno presega delež, ki ga dosegajo odškodnine tega zavarovanja tako v celotnem portfelju kakor v zavarovalni skupini. Zadnji je lani znašal 14,3 % in bil po dolgoletnem upadanju za 2,9 % večji kot leto prej.

Delež stroškov za pridobivanje zavarovanja AO v premiji teh zavarovanj se je lani povečal že deveto leto zapored. S 16 % je dosegel najvišjo vrednost od začetka statističnega opazovanja pri SZZ.

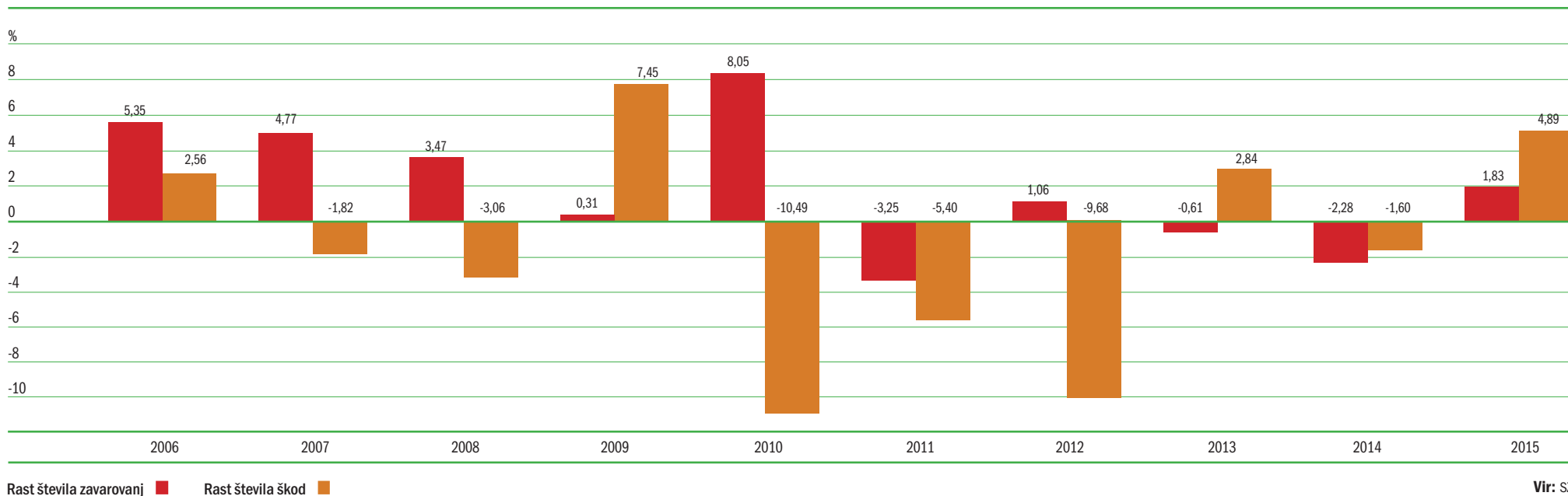
Po nastopu gospodarske krize so bila avtomobilska zavarovanja med prvimi, pri katerih je bil opazen osip premije. Ob tem se je še vedno povečevalo število prebivalcev, zaradi česar se je v opazovanem obdobju zavarovalna gostota pri zavarovanju AO letno zmanjševala povprečno za 3,4 %. Lani se je stanje izboljšalo, saj je po petih letih več kot 6-odstotnega zniževanja upadla le za 2,4 %. Njena vrednost v opazovanem obdobju povprečno znaša 136,9 EUR.

ŠTEVILO ZAVAROVANJ IN ŠKOD TER ŠKODNA POGOSTNOST ZAVAROVANJA AO

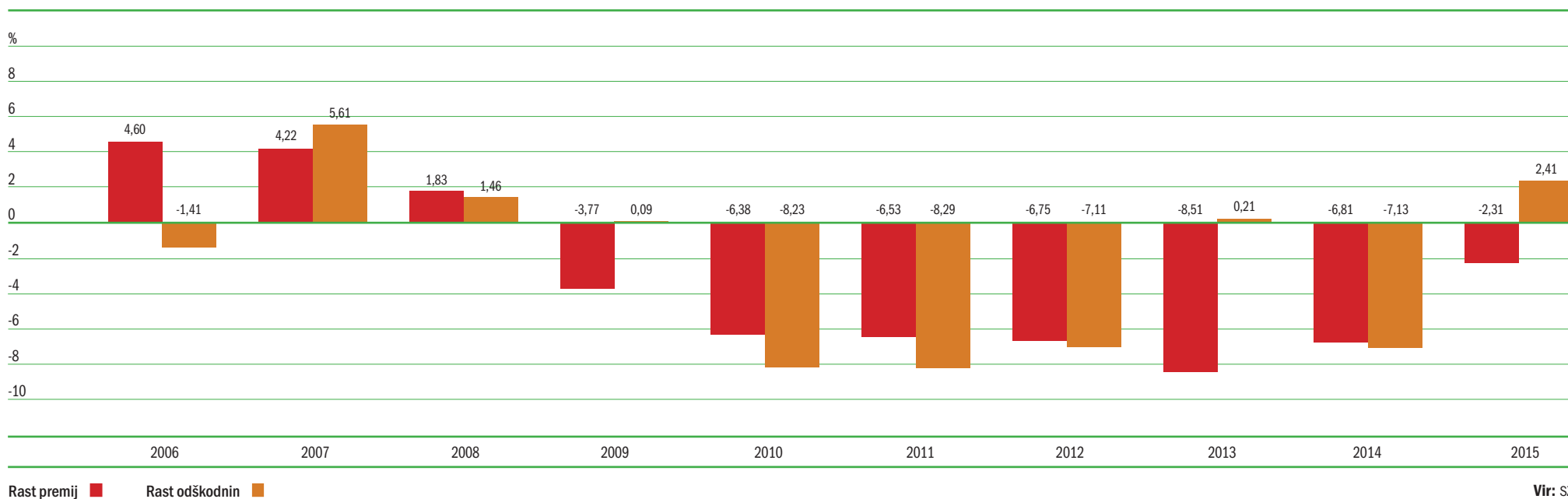

RAST ŠTEVILA ZAVAROVANJ IN ŠKOD ZAVAROVANJA AO (v %)

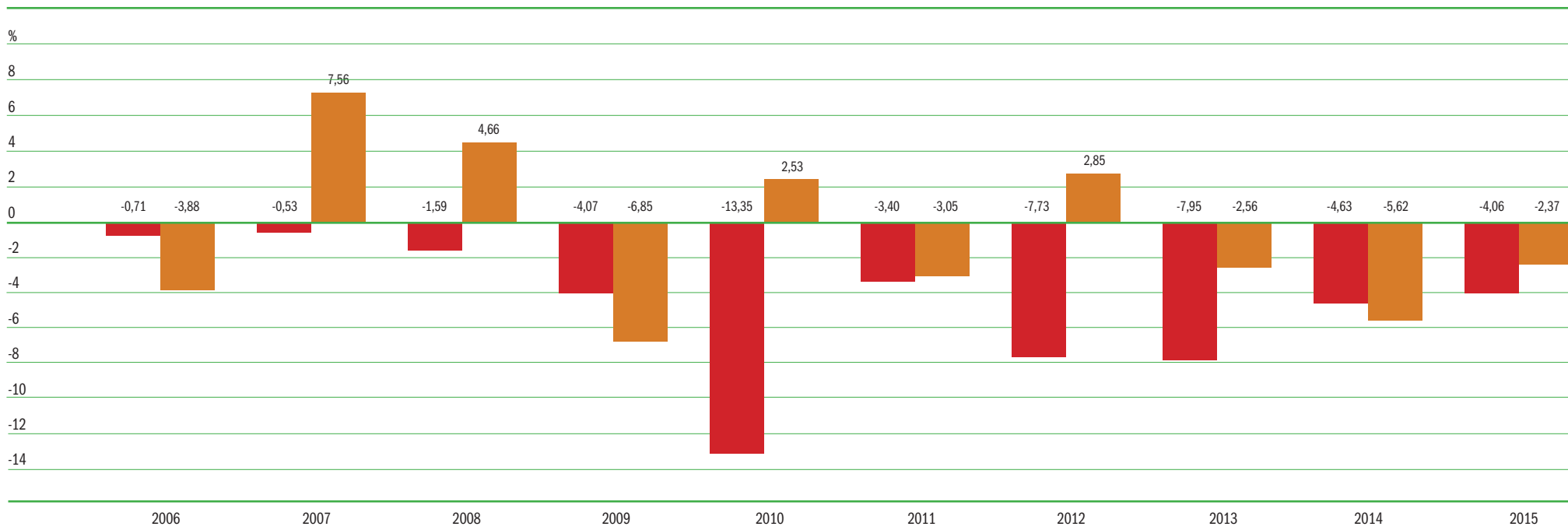
Vir: SZZ

RAST PREMIJ IN ODŠKODNIN ZAVAROVANJA AO (v %)

Vir: SZZ

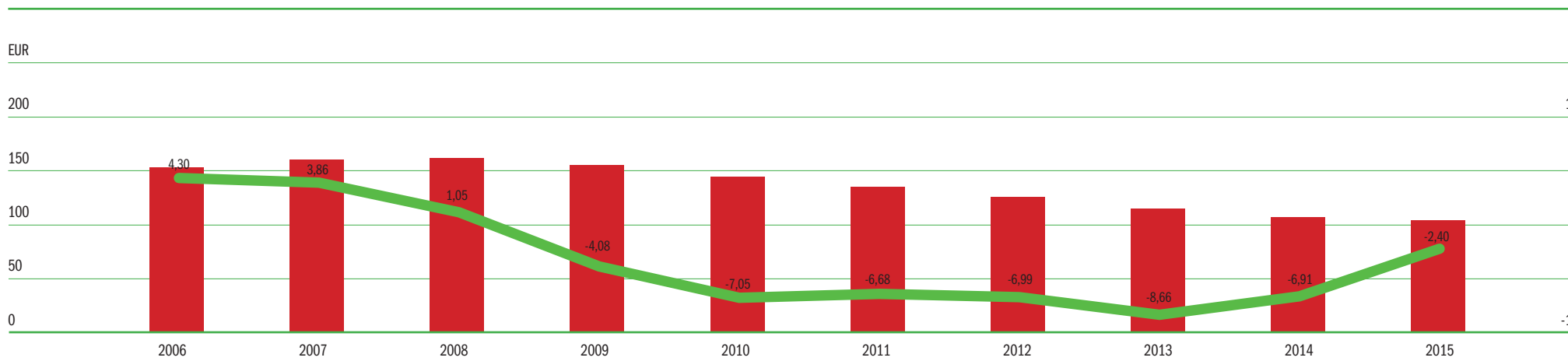
RAST POVPREČNE PREMIJE IN ODŠKODNINE ZAVAROVANJA AO (v %)

Rast povprečne premije ■ Rast povprečne odškodnine ■

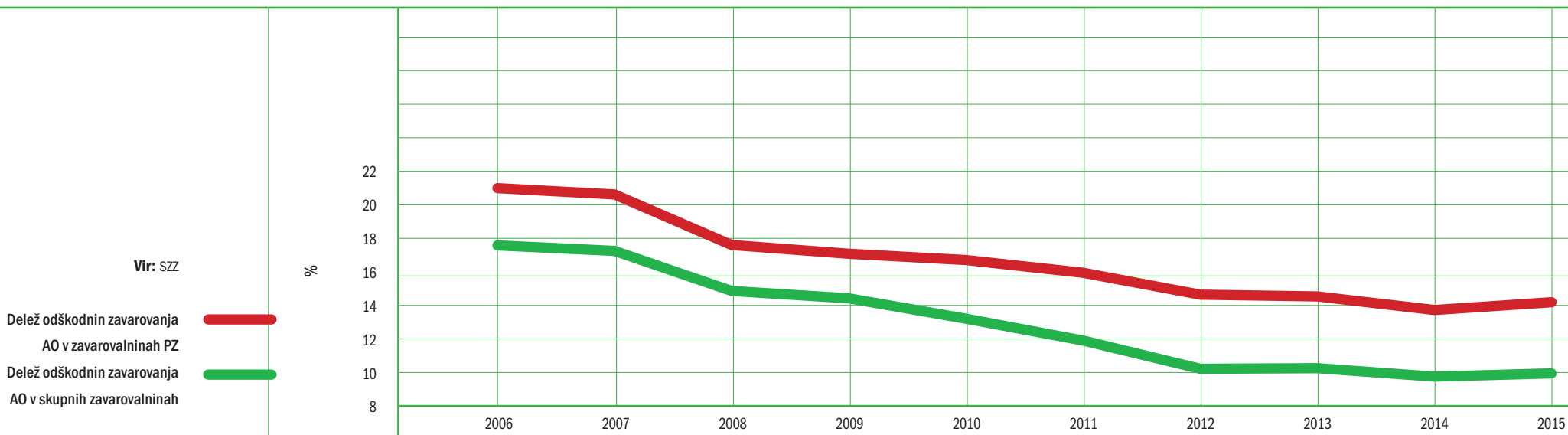
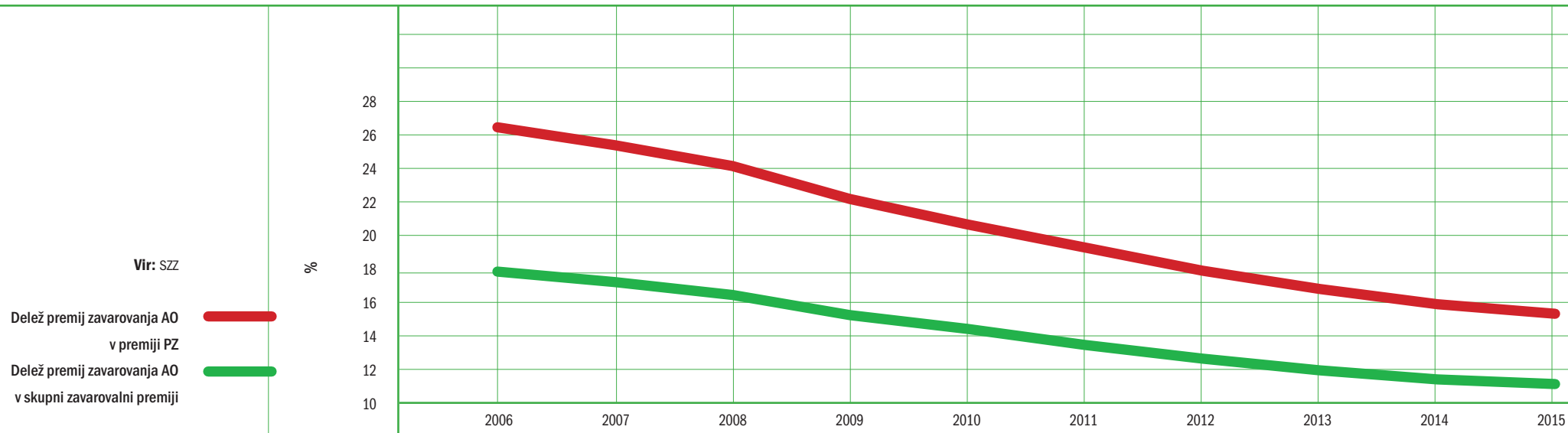
Vir: SZZ

ZAVAROVALNA GOSTOTA ZAVAROVANJA AO IN NJENA RAST

Zavarovalna gostota ■ Rast zavarovalne gostote —

Vir: SURS, SZZ

Mednarodne škode

Biro zelene karte, ki deluje pod okriljem SZZ, na podlagi mednarodnih dogovorov zbira tudi statistične podatke o mednarodnih škodah. Ti kažejo, da se največ cestnoprometnih nesreč, v katerih so udeleženi zavarovanci članic SZZ, zgodi z vozili, registriranimi v sosednjih državah: Italiji, Avstriji, na Hrvaškem, Madžarskem pa tudi v Nemčiji. Med pomembnejšimi po številu so še nesreče z vozili iz Bosne in Hercegovine, Francije in nekaterih srednjeevropskih držav. Število škodnih primerov v sistemu zelene karte skozi celotno obdobje niha. Pri tem se je število škod, ki jih v Sloveniji povzročijo vozniki vozil s tujimi registrskimi označbami držav članic sistema zelene karte, v zadnjem desetletju zmanjšalo za 15 %. Ne glede na navedeno se je v letu 2015 povečalo število vseh vrst škod, absolutno največ, za 506 ali

9,6 %, število škod, ki jih povzročijo zavarovanci članic SZZ v drugih državah sistema zelene karte. Večji del škodnih primerov je bil rešen v zunaj sodnem postopku, ta pa je bil uveden zoper SZZ v vlogi biroja zelene karte v 0,5 % lanskih aktivnih škod, kar je 0,3 odstotne točke manj kot leta 2014.

Zaradi razvoja oziroma poznavanja sistema varstva obiskovalcev se vse od njegove vzpostavitve v letu 2004 povečuje število škod v tem sistemu. Najbolj, skoraj za trikrat, se je povečalo število škod, ki jih povzročijo oškodovancem iz drugih držav EGP in Švice vozniki vozil s slovenskimi registrskimi označbami. To število se je lani tudi relativno povečalo največ med vsemi vrstami mednarodnih škod, za 24,3 %.

AKTIVNE MEDNARODNE ŠKODE V SISTEMU ZELENE KARTE

(Škode, ki jih povzročijo v Sloveniji vozniki vozil s tujimi registrskimi označbami držav članic sistema zelene karte)

Leto	Število škod	Število škod po državi registrske označbe povzročitelja (5 najpomembnejših)				
		1	2	3	4	5
2006	2.397	HR - 441	I - 432	A - 357	D - 300	H - 175
2007	2.438	I - 413	HR - 386	A - 340	D - 303	H - 197
2008	2.248	I - 375	A - 336	HR - 264	D - 221	H - 176
2009	2.111	I - 389	A - 291	D - 284	HR - 230	H - 150
2010	2.174	I - 356	A - 284	HR - 254	D - 227	H - 165
2011	2.102	I - 395	A - 277	D - 249	HR - 206	H - 168
2012	2.115	I - 378	A - 253	D - 246	HR - 195	H - 193
2013	1.898	I - 342	A - 234	D - 218	HR - 190	RO - 163
2014	1.842	I - 317	HR - 240	A - 236	D - 193	H - 133
2015	1.955	I - 286	A - 279	HR - 230	D - 207	H - 150

Vir: SZZ

PASIVNE MEDNARODNE ŠKODE V SISTEMU ZELENE KARTE

(Škode, ki jih povzročijo v drugih državah sistema zelene karte zavarovanci članic SZZ)

Leto	Število škod	Število škod po državi nesreče, ki so jih povzročili zavarovanci slovenskih zavarovalnic (5 najpomembnejših)				
		1	2	3	4	5
2006	4.540	I - 1.008	A - 783	HR - 774	D - 716	H - 405
2007	4.811	I - 1.215	A - 858	HR - 851	D - 732	BIH - 281
2008	7.807	I - 2.291	A - 1.258	D - 1.156	HR - 1.112	BIH - 516
2009	5.163	I - 1.078	A - 909	D - 853	HR - 815	BIH - 505
2010	5.390	A - 1.014	I - 1.004	D - 884	HR - 640	CH - 599
2011	5.572	I - 1.182	D - 1.094	A - 1.075	HR - 677	BIH - 466
2012	4.994	A - 1.066	D - 1.019	I - 972	HR - 680	BIH - 401
2013	5.249	A - 1.225	D - 1.145	I - 977	HR - 647	BIH - 346
2014	5.256	A - 1.181	D - 1.120	I - 1.035	HR - 644	BIH - 338
2015	5.762	D - 1.382	A - 1.267	I - 1.073	HR - 647	BIH - 358

Vir: SZZ

AKTIVNE MEDNARODNE ŠKODE V SISTEMU VARSTVA OBISKOVALCEV

(Škode, ki jih v drugih državah sistema zelene karte povzročijo slovenskim oškodovancem vozniki vozil z registrskimi označbami drugih držav EGP in Švice, in jih v Sloveniji rešujejo pooblaščenca za obravnavanje odškodninskih zahtevkov zavarovalnic iz EGP, Švice)

Leto	Število škod	Število škod po državi registrske označbe povzročitelja (5 najpomembnejših)				
		1	2	3	4	5
2006	1.026	I - 382	A - 228	D - 141	H - 50	F - 48
2007	1.143	I - 392	A - 259	D - 144	H - 67	CZ - 38
2008	1.176	I - 411	A - 253	D - 173	CZ - 46	H - 35
2009	1.151	I - 385	A - 292	D - 144	H - 53	F - 41
2010	1.182	I - 404	A - 259	D - 199	H - 55	F - 44
2011	1.271	I - 387	A - 277	D - 191	F - 58	H - 54
2012	1.316	I - 348	A - 317	D - 258	H - 61	F - 46
2013	1.467	I - 358	A - 292	D - 210	HR - 196 ¹	H - 54
2014	1.564	I - 359	A - 304	HR - 262	D - 247	F - 50
2015	1.800	I - 401	A - 350	HR - 328	D - 252	H - 61

¹ Podatki o škodah od 1. 7. 2013, ko je Hrvaška vstopila v EU.

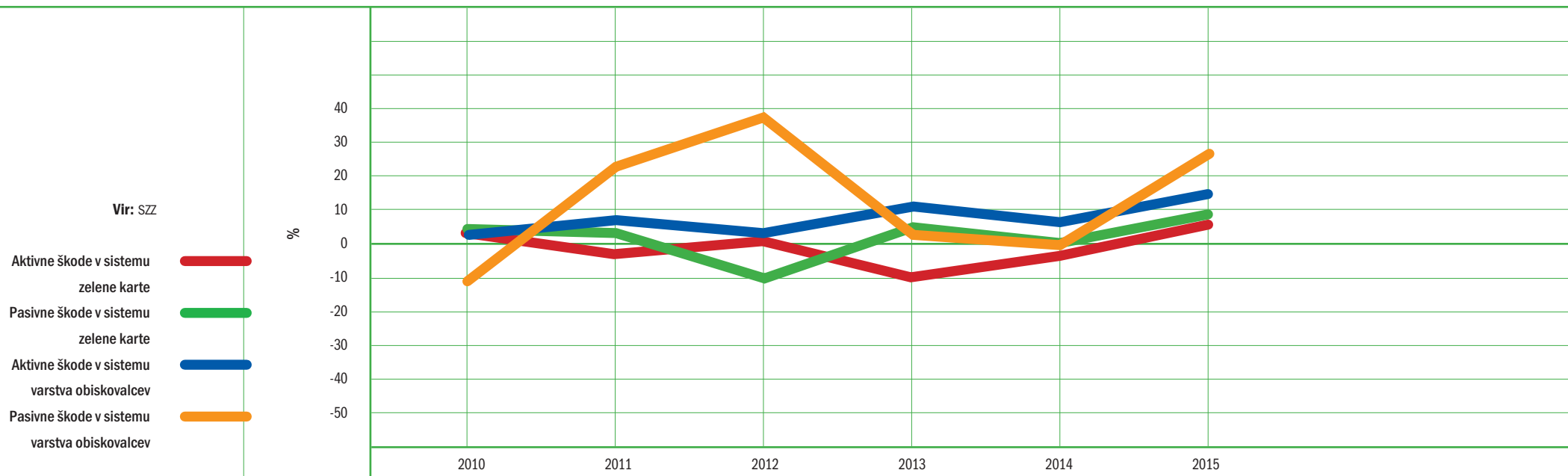
Vir: SZZ

PASIVNE MEDNARODNE ŠKODE V SISTEMU VARSTVA OBISKOVALCEV

(Škode, ki jih povzročijo oškodovancem iz drugih držav EGP in Švice vozniki vozil s slovenskimi registrskimi označbami, in jih v državah EGP, Švici rešujejo pooblaščenca za obravnavanje odškodninskih zahtevkov članic SZZ)

Leto	Število škod	Število škod, ki se rešujejo v državi EGP, v kateri ima stalno prebivališče oškodovaneec (5 najpomembnejših)				
		1	2	3	4	5
2006	419	D - 140	A - 136	I - 66	CZ - 20	H - 15
2007	505	D - 168	A - 138	I - 87	CZ - 23	H - 22
2008	653	A - 199	D - 156	I - 119	H - 26	PL - 23
2009	633	D - 177	A - 167	I - 134	CZ - 31	H - 22
2010	563	D - 148	A - 133	I - 110	CZ - 28	PL - 28
2011	694	A - 196	D - 144	I - 121	H - 53	NL - 29
2012	960	D - 236	I - 231	A - 201	H - 63	PL - 37
2013	988	D - 228	A - 213	I - 197	CZ - 56	H - 45
2014	982	D - 219	A - 214	I - 194	HR - 102	PL - 52
2015	1.221	A - 282	D - 265	I - 201	HR - 124	H - 75

Vir: SZZ

RAST MEDNARODNIH ŠKOD (v %)

Škodni sklad

Škodni sklad je namenjen predvsem kritju škod, ki jih povzročijo neznana ali nezavarovana vozila, ki izvirajo z ozemlja Slovenije. Od njegove ustanovitve leta 1995 niso znani natančni podatki o številu in deležu nezavarovanih vozil v slovenskem voznem parku. Na podlagi števila škod nezavarovanih vozil in pričakovane škodne pogostnosti škod avtomobilske odgovornosti v Sloveniji se ocenjuje, da so neregistrirana in torej nezavarovana vozila v letu 2014 predstavljala le 0,3 % vseh v tem letu

registriranih cestnih vozil. Glede na navedeno in število cestnoprometnih nesreč v Sloveniji je razmeroma veliko prijavljenih škod, ki jih povzročijo nezavarovana vozila. Njihovo število se skozi obdobje sicer zmanjšuje in je bilo lani za več kot polovico manjše kakor pred desetletjem, čeprav se je v primerjavi z letom prej povečalo na 215 tovrstnih primerov. Prav tako opazno upada število prijavljenih škod, ki so jih povzročila neznana vozila, kar je tudi posledica učinkovitejšega poznejšega odkrivanja povzročiteljev nesreč. Število nesreč s pobegom se namreč po podatkih policije povečuje (od leta 2009 do leta 2014 za 17,2 % na 2793).

PODATKI ŠKODNEGA SKLADA

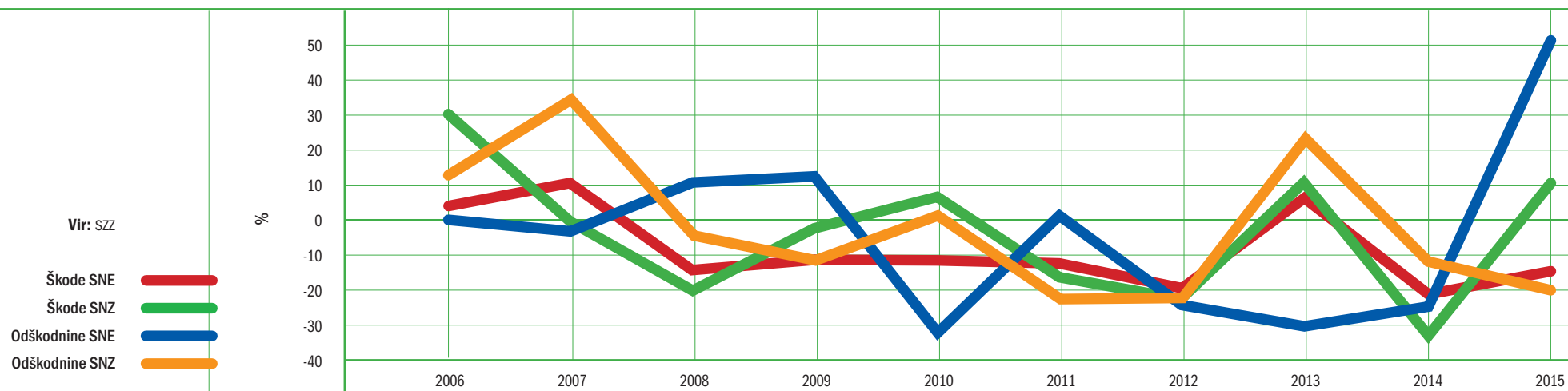
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
										število
Število prijavljenih škod SNE ¹	337	373	319	283	250	219	176	187	148	127
Število prijavljenih škod SNZ ²	487	484	385	376	401	335	259	287	195	215
										EUR
Prispevki članic SZZ	2.817.364	3.273.941	3.347.166	3.200.256	2.812.754	2.434.615	1.944.525	1.703.769	1.592.304	1.092.494
Čiste odškodnine SNE ¹	1.058.592	1.025.950	1.137.405	1.281.859	868.898	881.110	668.917	466.780	347.442	525.506
Čiste odškodnine SNZ ²	1.283.129	1.729.709	1.655.140	1.462.177	1.481.061	1.151.911	893.200	1.102.345	971.645	777.210
Obračunani kosmati znesek škod	2.817.364	3.273.939	3.347.166	3.200.256	2.812.754	2.434.615	1.944.525	1.832.678	1.592.304	1.591.836
Uveljavljeni regresi – na dan 31. 12.	1.145.097	1.273.305	1.273.305	274.411	2.056.830	2.341.420	3.126.419	3.109.209	3.314.848	3.329.078

¹ Škode, ki so jih povzročila neznana vozila.

² Škode, ki so jih povzročila nezavarovana vozila.

Vir: SZZ

RAST ŠTEVILA PRIJAVLJENIH ŠKOD IN ČISTIH ODŠKODNIN ŠKODNEGA SKLADA (v %)

Odškodninski urad

Odškodninski urad je bil ustanovljen pri SZZ ob vstopu Slovenije v EU za obravnavanje odškodninskih zahtevkov slovenskih oškodovancev, ki so utrpeli škodo v tujini, če je povzročitelj voznik vozila iz ene od držav članic EGP in tuja odgovornostna zavarovalnica ni imenovala svojega odškodninskega pooblaščenca v Sloveniji za obravnavanje odškodninskih zahtevkov oziroma vozilo povzročitelja ni bilo

zavarovano ali pa je škodo povzročilo neznano vozilo. Takih primerov je zelo malo. Največ jih je bilo lani, ko je bilo prijavljenih 18 škod, sicer pa njihovo število zelo niha. Posamezni odškodninski zahtevki se lahko rešujejo tudi več let, zato obračunani kosmati znesek škod ni nikakor odvisen od števila prijavljenih škod – lani je bil skoraj za tretjino manjši kot leto prej.

PODATKI ODŠKODNINSKEGA URADA

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
										število
Število prijavljenih škod OUSNE ¹	3	4	4	0	1	4	4	3	2	9
Število prijavljenih škod OUSNZ ²	3	3	5	6	3	3	3	6	6	6
Število prijavljenih škod OUT ³	1	1	3	1	0	3	1	1	1	3
Število prijavljenih škod (SKUPAJ)	7	8	12	7	4	10	8	10	9	18
										EUR
Obračunani kosmati znesek škod	5.078	15.042	20.824	62.090	16.601	5.106	14.870	26.183	13.795	9.877

¹ Škode, ki so jih povzročila neznanca vozila.

² Škode, ki so jih povzročila nezavarovana vozila.

³ Škode, ko tuja odgovornostna zavarovalnica v Sloveniji ni imela svojega pooblaščenca za obravnavanje odškodninskih zahtevkov.

Vir: SZZ

KASKO ZAVAROVANJE MOTORNIH VOZIL (AK)

ZAVAROVALNICE, KI TRŽIJO ZAVAROVANJA AK

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Adriatic Slovenica, Zavarovalna družba d. d.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Allianz zavarovalnica, podružnica Ljubljana									•	•
ERGO zavarovalnica, podružnica v Sloveniji							•	•	•	•
GENERALI zavarovalnica, d. d.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
GRAWE Zavarovalnica, d. d.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Porsche Versicherungs AG, podružnica v Sloveniji ¹							•	•	•	•
Zavarovalnica Maribor, d. d.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Zavarovalnica Tilia, d. d.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Zavarovalnica Triglav, d. d.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•

¹ Podatki niso vključeni v zbirne podatke publikacije.

Vir: SZZ

Zavarovanje kopenskih motornih vozil se uvršča med najpomembnejša zavarovanja, saj je bilo lani z 221,3 milijona EUR zbrane bruto obračunane premije tretje po velikosti med vsemi zavarovalnimi vrstami na slovenskem zavarovalnem trgu. Ob pozitivnem trendu rasti njegovega strukturnega deleža v zadnjem desetletju za povprečno 1,9 % na leto je tako po letu 1995 prvič napredovalo za eno mesto kljub rahlemu zmanjšanju zbrane premije iz tega naslova za 2,4 %. Ta je rasla vse do leta 2011, ko je bila dosežena najvišja vrednost (254 milijonov EUR). V opazovanem obdobju so pri zavarovanju AK obračunane kosmate premije povprečno za tretjino večje od obračunanih kosmatih zavarovalnin, ki so se lani ustalile pri 163,3 milijona EUR. Te so se v zadnjem desetletju povprečno na leto povečale za 5 %, kar je za 0,5 odstotne točke več kot premije.

Ob povečevanju motorizacije v državi raste obseg zavarovanja AK. Podatek o številu kasko zavarovanih motornih vozil ni znan. K sklenjenim zavarovanjem pa nekatere zavarovalnice prištevajo tudi zavarovanja delnega kaska oziroma posamezne rizike, zato je vozilo lahko šteto večkrat. Ne glede na navedeno se to število, razen leta 2009, stalno povečuje in je bilo lani za 56,6 % večje kot deset let prej. Povprečni letni prirast znaša 5,1 % in je v opazovanem obdobju za 1,3 odstotne točke presegal prirast števila škod obravnavanega zavarovanja. Zato se v zadnjih nekaj letih izboljšuje škodna pogostnost, ki je bila lani z 20,8 % najmanjša v zadnji dekad. Ta je zaradi večjega števila škod redno višja kot pri obveznem

zavarovanju AO. Število škod je sicer skozi celotno obdobje približno štirikrat manjše od števila zavarovanj AK, zaznamovalo pa ga je še stalno nihanje.

Nestabilnost je značilnost tudi enostavnega škodnega rezultata zavarovanja AK, ki je prav tako navadno manjši kakor pri zavarovanju AO. Povprečno je znašal 76,8 %. Njegov trend pozitivne rasti v opazovanem obdobju je bil minimalen, njegova vrednost je bila lani s 73,8 % podobna kot leto prej in kot pred desetimi leti. Leta 2009, ko je bila tudi škodna pogostnost razmeroma visoka, je dosegel najslabši rezultat v zadnjih dveh desetletjih v višini 88,8 %.

Povprečna kosmata zavarovalna premija, ki jo je vplačal posameznik za zavarovanje AK, zadnjih pet let stalno upada in je lani dosegla raven iz leta 2004. Ob 14,1-odstotnem padcu je lani znašala 181 EUR, kar je najmanj v zadnjem desetletju. V povprečju je trikrat manjša od povprečne izplačane zavarovalnine, ki jo je prejel zavarovani oškodovanec. Obe sta v opazovanem obdobju zaznali minimalen pozitiven trend rasti kljub velikemu vzponu do leta 2009.

Po velikem neskladju v preteklosti je zavarovalna premija zavarovanja AK na prebivalca zadnjih nekaj let podobna kot pri zavarovanju AO, prav tako podobna je njuna rast, vendar z nekajletnim zamikom. Zaradi

PODATKI O ZAVAROVANJU AK

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
										število
Število zavarovanj	845.038	846.634	1.011.943	812.377	899.499	915.477	976.650	1.062.606	1.074.459	1.220.769
Število škod	203.919	200.073	233.042	239.565	280.251	264.711	264.240	265.879	251.298	253.377
										EUR
Premije	166.815.106	180.800.530	204.504.177	226.100.587	254.129.166	254.391.219	239.159.745	226.193.828	226.605.639	221.289.035
Zavarovalnine	126.520.760	137.947.006	178.131.973	200.739.944	195.365.931	167.681.332	174.801.317	176.905.942	163.900.624	163.348.718
Povprečna premija	197	214	202	278	283	278	245	213	211	181
Povprečna zavarovalnina	620	689	764	838	697	633	662	665	652	645
Zavarovalna gostota	83,27	89,93	100,95	111,25	124,15	124,08	116,35	109,87	109,94	107,27
										%
Škodna pogostnost	24,13	23,63	23,03	29,49	31,16	28,92	27,06	25,02	23,39	20,76
Enostavni škodni rezultat	75,84	76,30	87,10	88,78	76,88	65,91	73,09	78,21	72,33	73,82
Delež premij zavarovanja AK v premiji PZ	14,08	14,07	14,86	15,67	17,67	17,49	16,41	15,88	16,16	15,70
Delež zavarovalnin zavarovanja AK v zavarovalninah PZ	15,82	16,01	17,35	19,09	19,59	17,76	18,31	18,25	17,36	17,38
Delež premij zavarovanja AK v skupni zavarovalni premiji	9,67	9,55	10,13	10,91	12,13	12,39	11,64	11,44	11,70	11,20
Delež zavarovalnin zavarovanja AK v skupnih zavarovalninah	13,33	13,48	14,79	16,19	15,72	13,01	12,59	13,00	12,36	12,09
Delež stroškov za pridobivanje zavarovanja AK v premiji AK ¹	12,20	14,16	14,36	14,09	13,25	13,24	13,74	15,62	15,84	16,20

¹ Podatki za zavarovalno vrsto »Zavarovanje kopenskih motornih vozil«.

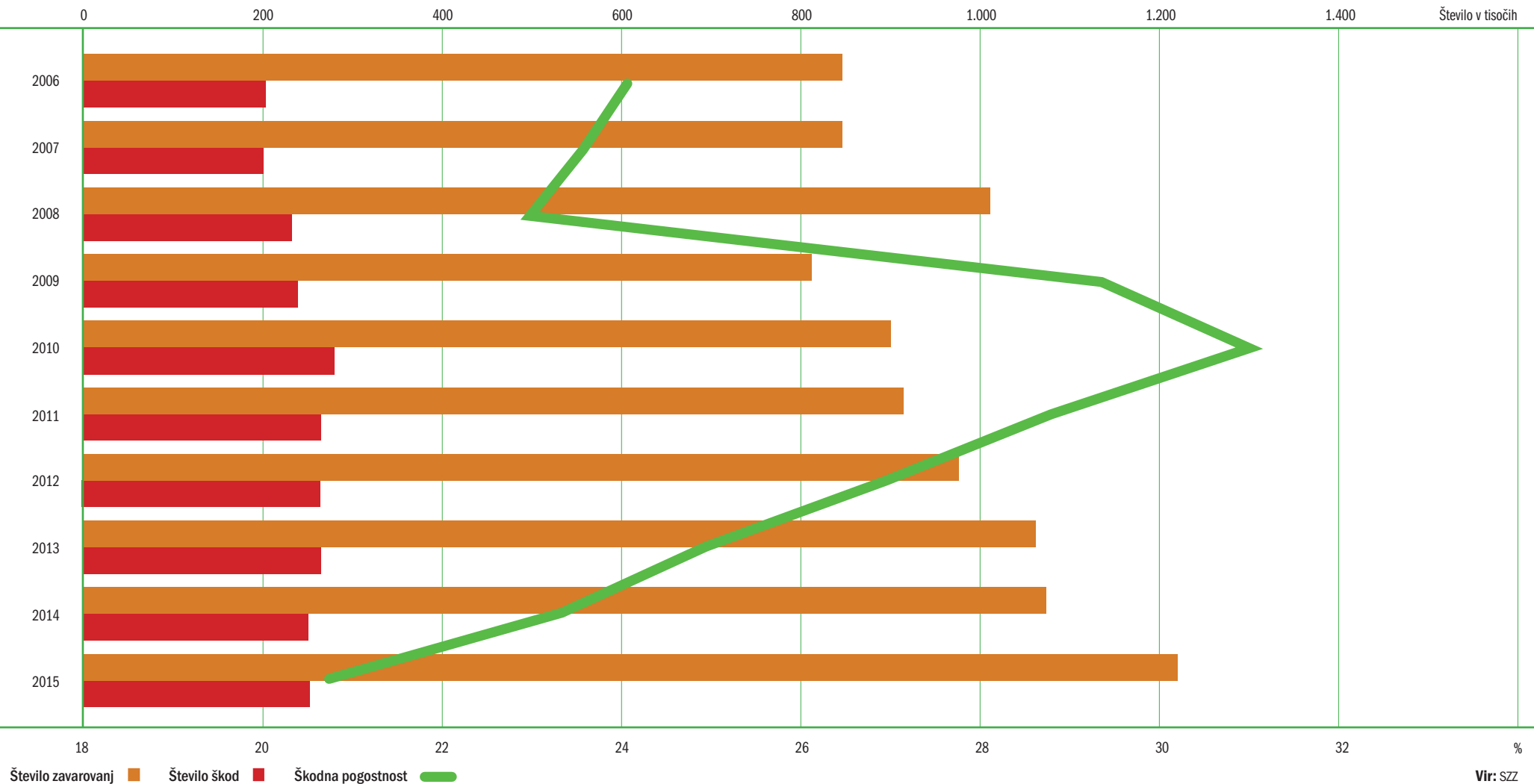
poznejšega začetka upadanja zbrane premije je tudi vzpon zavarovalne gostote zavarovanja AK opazen do leta 2011, temu sledeče upadanje pa je prispevalo k le 4,2-odstotni povprečni letni stopnji rasti. Lani je prebivalec Slovenije za tovrstno zavarovanje potrošil 107,3 EUR, kar je 46,9 % več kot desetletje prej in trikrat več kakor pred dvajsetimi leti. Zavarovalna gostota v opazovanem obdobju znaša povprečno 107,7 EUR.

Zavarovanje AK s povprečno 11,1-odstotnim deležem ali devetino celotnega zavarovalnega portfelja po letu 2005 je eno najpomembnejših zavarovanj. Kljub lanskemu padcu strukturnega deleža za 4,2 % ima

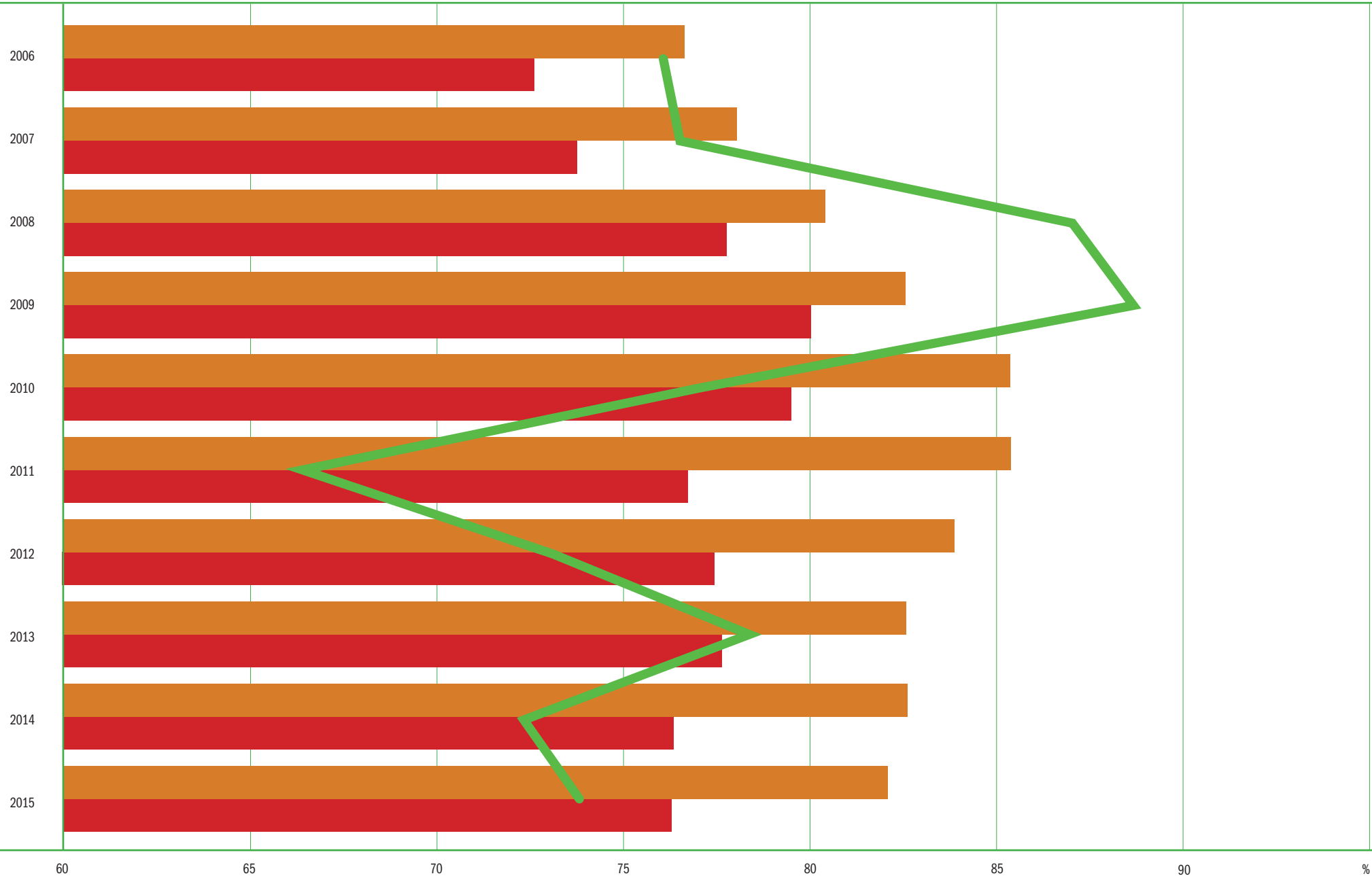
v opazovanem obdobju pozitiven trend rasti, ki je le za 0,2 odstotne točke manjši, kot je povprečno rasel njegov delež v premiji premoženjskih zavarovanj (1,7 %). Ta je v zadnjem desetletju najvišjo vrednost dosegel leta 2010; njegova povprečna vrednost je znašala 15,8 %. Gibanje obeh kazalnikov pa ni podobno le pri premijah, temveč tudi pri zavarovalninah, ki v vsej prikazani časovni seriji razmeroma enakomerno sledijo rasti premij.

Delež stroškov za pridobivanje zavarovanja AK v premiji tega zavarovanja se v prikazanih letih počasi povečuje, povprečno za 14,3 % na leto. Lani se je sicer povečal za 2,3 % in dosegel 16,2 %.

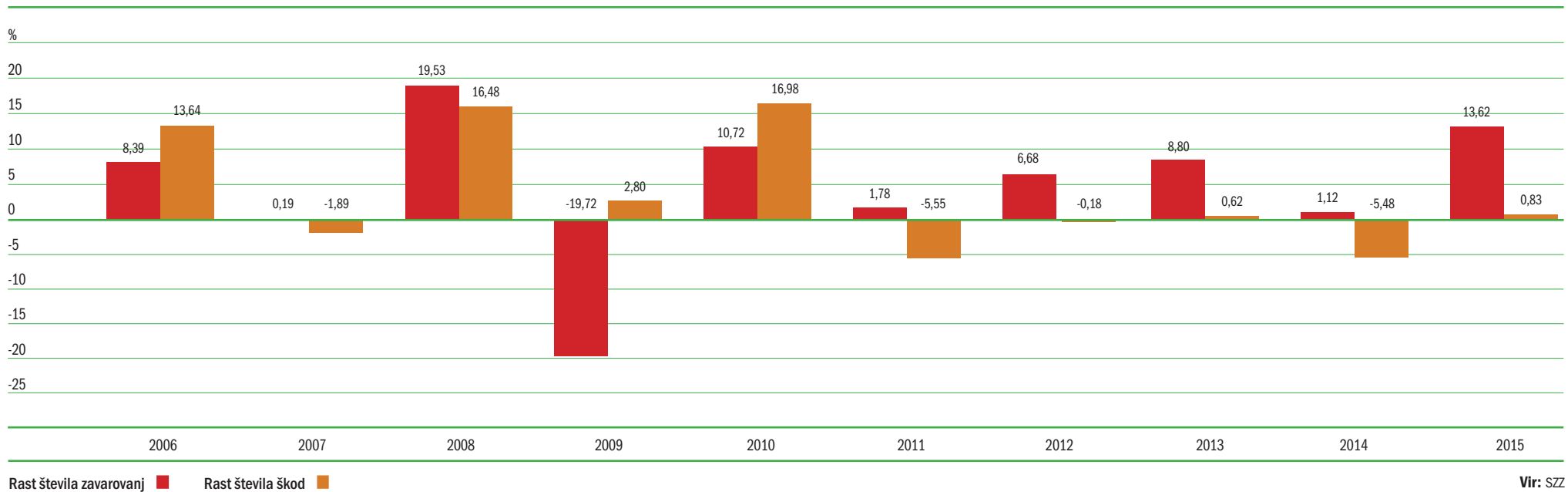
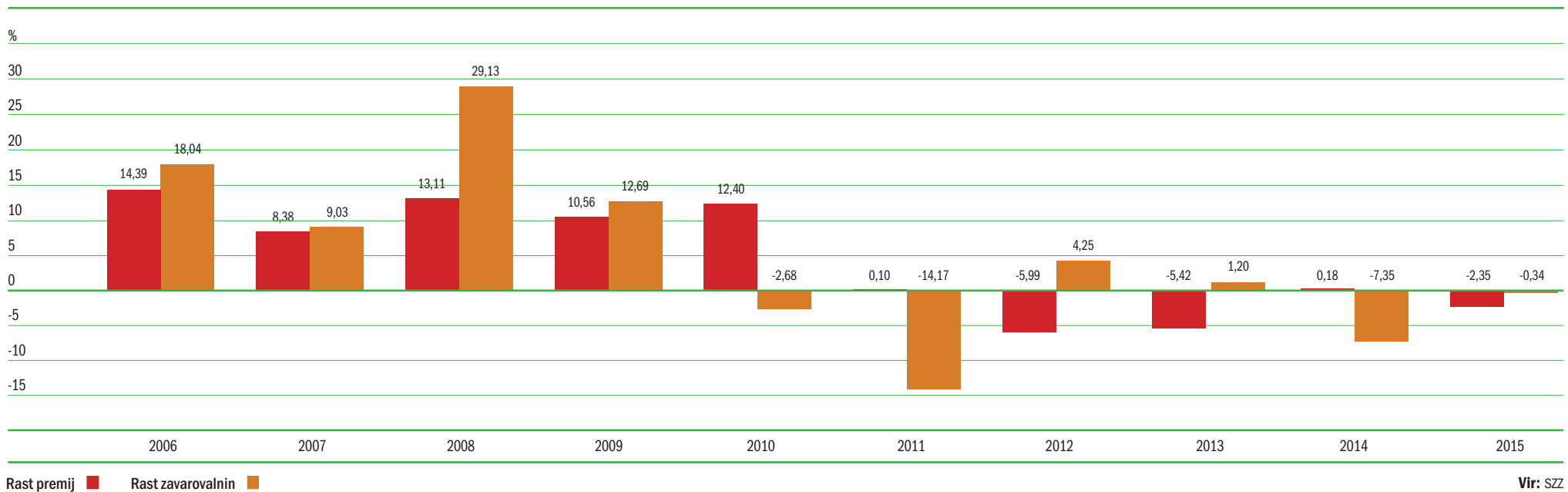
ŠTEVILO ZAVAROVANJ IN ŠKOD TER ŠKODNA POGOSTNOST ZAVAROVANJA AK

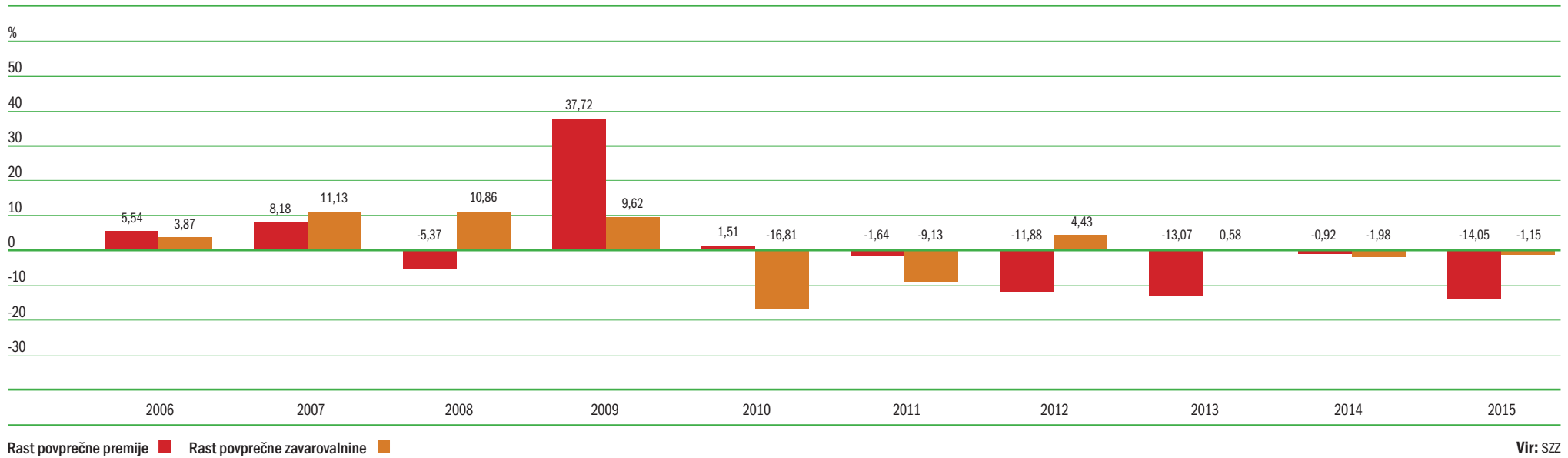
0 50 100 150 200 250 300 mio EUR

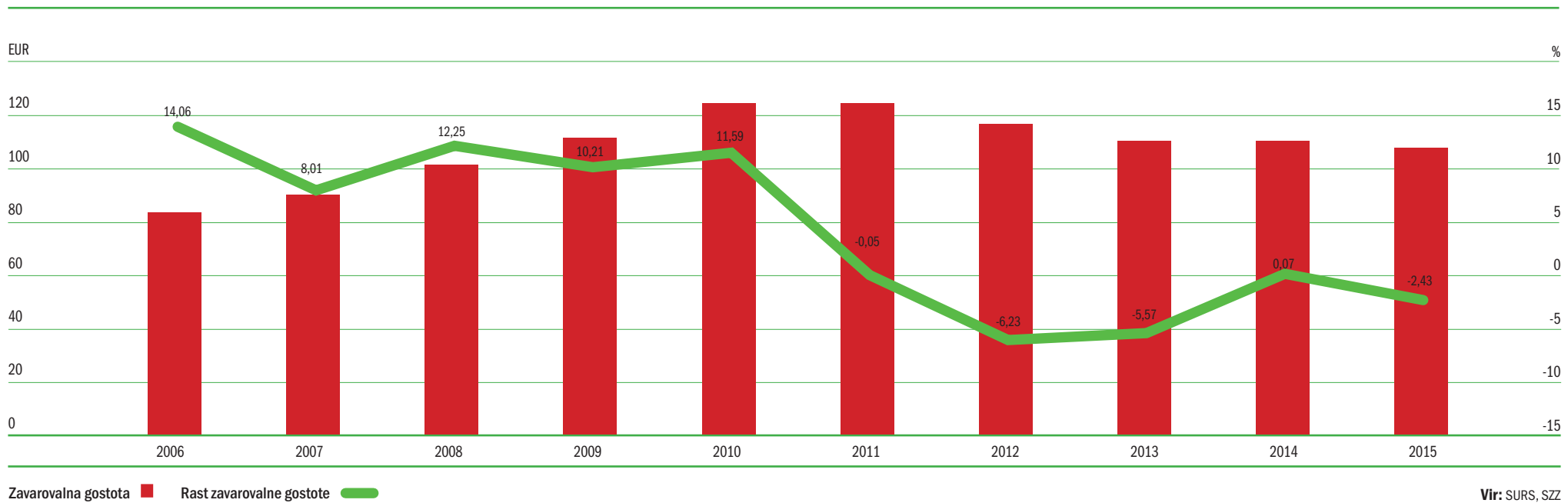
Premije Zavarovalnine Enostavni škodni rezultat

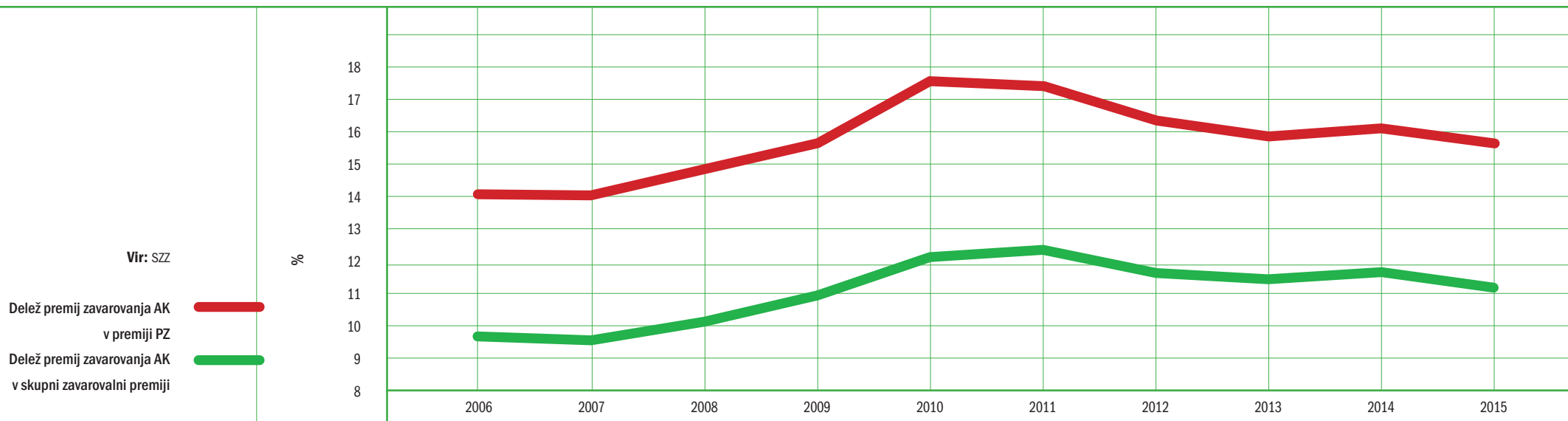
RAST ŠTEVILA ZAVAROVANJ IN ŠKOD ZAVAROVANJA AK (v %)

RAST PREMIJ IN ZAVAROVALNIN ZAVAROVANJA AK (v %)

RAST POVPREČNE PREMIJE IN ZAVAROVALNINE ZAVAROVANJA AK (v %)

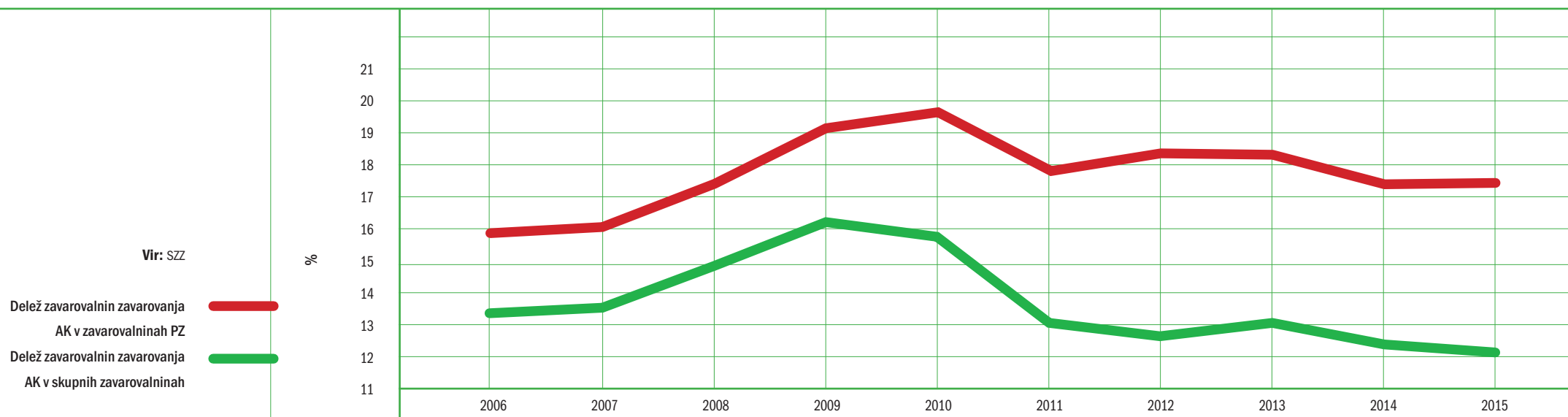

ZAVAROVALNA GOSTOTA ZAVAROVANJA AK IN NJENA RAST

DELEŽ ZAVAROVALNIN ZAVAROVANJA AK V PREMOŽENJSKIH IN SKUPNIH ODŠKODNINAH OZIROMA ZAVAROVALNINAH (v %)

ZAVAROVANJE LASTNIKA VOZILA IN VOZNIKA ZA TELESNE POŠKODBE (A0+)

ZAVAROVALNICE, KI TRŽIJO ZAVAROVANJA A0+

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Adriatic Slovenica, Zavarovalna družba d. d.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Allianz zavarovalnica, podružnica Ljubljana									•	•
ERGO zavarovalnica, podružnica v Sloveniji							•	•	•	•
GENERALI zavarovalnica, d. d.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
GRAWE Zavarovalnica, d. d.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Zavarovalnica Maribor, d. d.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Zavarovalnica Tilia, d. d.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Zavarovalnica Triglav, d. d.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•

Vir: SZZ

Skupaj z zavarovanjem AO se pogosto sklene tudi zavarovanje lastnika vozila in voznika za telesne poškodbe. Gre za eno najbolj množičnih nezgodnih zavarovanj, ki ga je lani glede na število zavarovalnih polic sklenilo 71 % zavarovancev zavarovanja AO. Zbrana zavarovalna premija zavarovanja AO+ je sicer v povprečju sedemkrat manjša, po letu 2008 pa pod vplivom gospodarskega stanja države prav tako upada kljub povprečni 3,9-odstotni letni rasti števila polic v zadnjem desetletju. Še bolj so se manjšale zavarovalnine, ki so imele pozitivno rast le v letu 2008, njihov negativni trend rasti pa je z 8,3-odstotnim povprečnim letnim znižanjem presegel negativno rast obračunane zavarovalne premije za 5,6 odstotne točke. Premije so bile v celotnem obdobju povprečno štirikrat večje od zavarovalnin, to razmerje pa se je v zadnjih letih ohranjalo na podobni ravni. Tako je tudi enostavni škodni rezultat po začetnem padcu zaznal le manjša odstopanja in je v povprečju znašal 23,8 %.

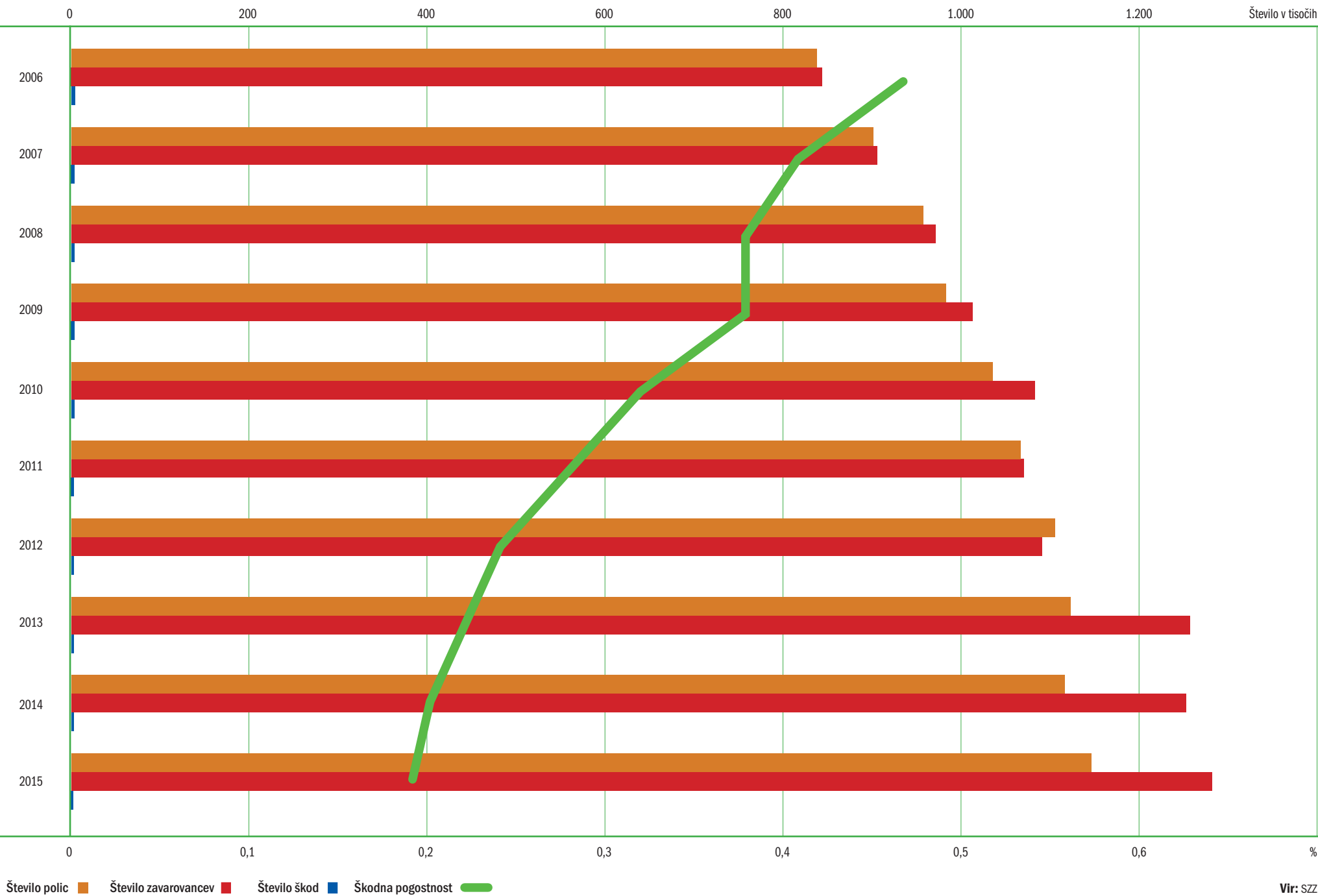
Število polic je v časovni seriji raslo počasneje kot število škod, vendar se zaradi izredno majhnega števila teh in zato njihovega majhnega vpliva na škodno pogostnost ta kazalnik izboljšuje. Lani je bil z 0,2 % najmanjši v celotnem opazovanem obdobju in skoraj štirikrat manjši kot v letu 2005. Povprečna zavarovalna premija glede na število polic se je v prikazani seriji ves čas zmanjševala in je bila lani skoraj za pol manjša kakor deset let prej, medtem ko se je trend povprečne zavarovalnine kljub letnim nihanjem ohranjal na enaki ravni.

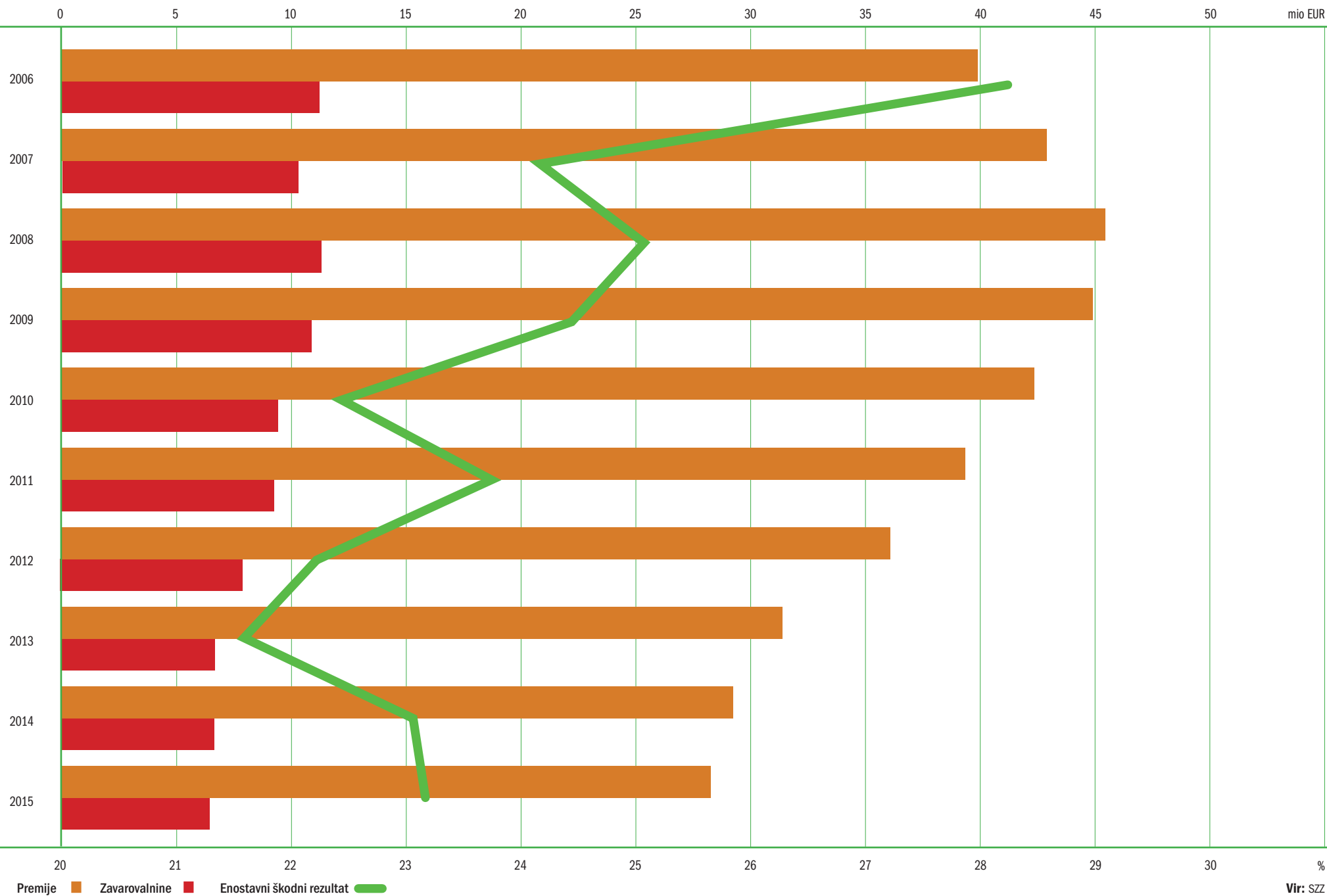
Delež zavarovanja AO+ med vsemi zavarovanji je precej manjši od deleža zavarovanj AO in AK. Ob več kot 5-odstotnem povprečnem letnem upadanju v zadnjem desetletju je v premiji premoženjskih zavarovanj povprečno znašal 2,8 %, v celotnem zavarovalnem portfelju pa le 1,9 %. Ves čas se zmanjšuje tudi delež zavarovalnin, ki je bil lani najmanjši po obeh primerjavah.

PODATKI O ZAVAROVANJU AO+

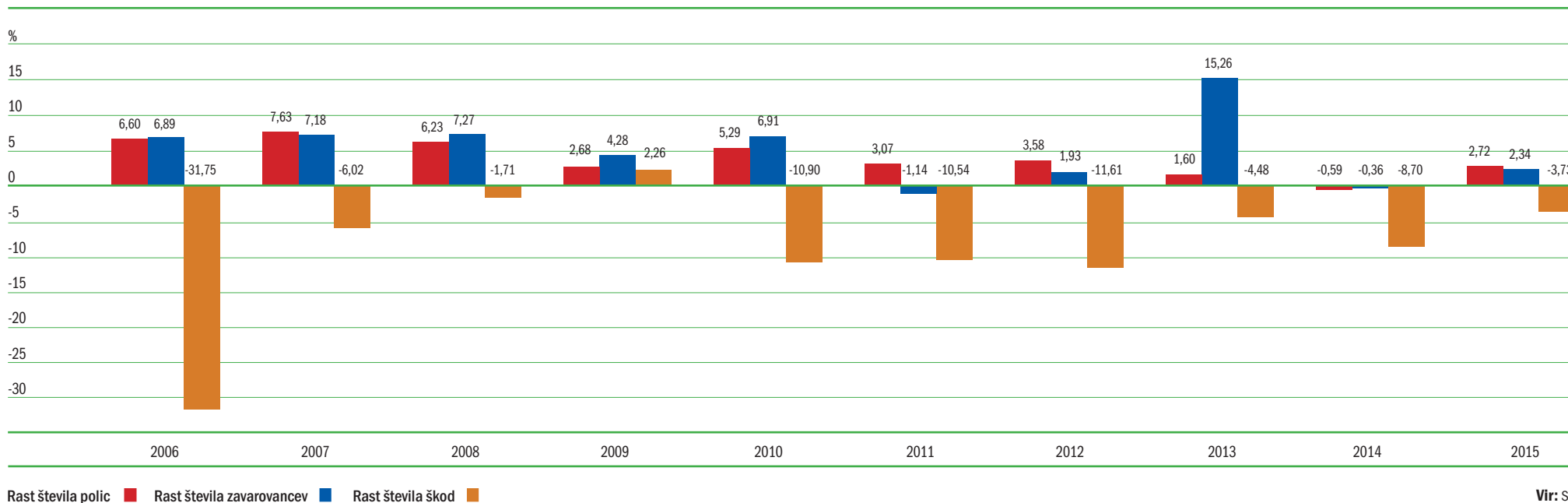
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
										Število
Število polic	837.547	901.460	957.646	983.307	1.035.323	1.067.111	1.105.342	1.122.995	1.116.316	1.146.685
Število zavarovancev	844.730	905.382	971.184	1.012.750	1.082.708	1.070.400	1.091.080	1.257.556	1.253.072	1.282.386
Število škod	3.923	3.687	3.624	3.706	3.302	2.954	2.611	2.494	2.277	2.192
										EUR
Premije	39.844.504	42.835.609	45.423.073	44.817.785	42.294.088	39.323.463	36.064.027	31.396.714	29.178.223	28.257.073
Zavarovalnine	11.262.961	10.335.025	11.377.535	10.941.810	9.490.229	9.320.652	8.012.034	6.752.713	6.727.110	6.545.497
Povprečna premija	48	48	47	46	41	37	33	28	26	25
Povprečna zavarovalnina	2.871	2.803	3.139	2.952	2.874	3.155	3.069	2.708	2.954	2.986
Zavarovalna gostota	19,89	21,31	22,42	22,05	20,66	19,18	17,55	15,25	14,16	13,70
										%
Škodna pogostnost	0,47	0,41	0,38	0,38	0,32	0,28	0,24	0,22	0,20	0,19
Enostavni škodni rezultat	28,27	24,13	25,05	24,41	22,44	23,70	22,22	21,51	23,06	23,16
Delež premij zavarovanja AO+ v premiji PZ	3,36	3,33	3,30	3,11	2,94	2,70	2,48	2,20	2,08	2,00
Delež zavarovalnin zavarovanja AO+ v zavarovalninah PZ	1,41	1,20	1,11	1,04	0,95	0,99	0,84	0,70	0,71	0,70
Delež premij zavarovanja AO+ v skupni zavarovalni premiji	2,31	2,26	2,25	2,16	2,02	1,92	1,76	1,59	1,51	1,43
Delež zavarovalnin zavarovanja AO+ v skupnih zavarovalninah	1,19	1,01	0,94	0,88	0,76	0,72	0,58	0,50	0,51	0,48

Vir: SURS, SZZ

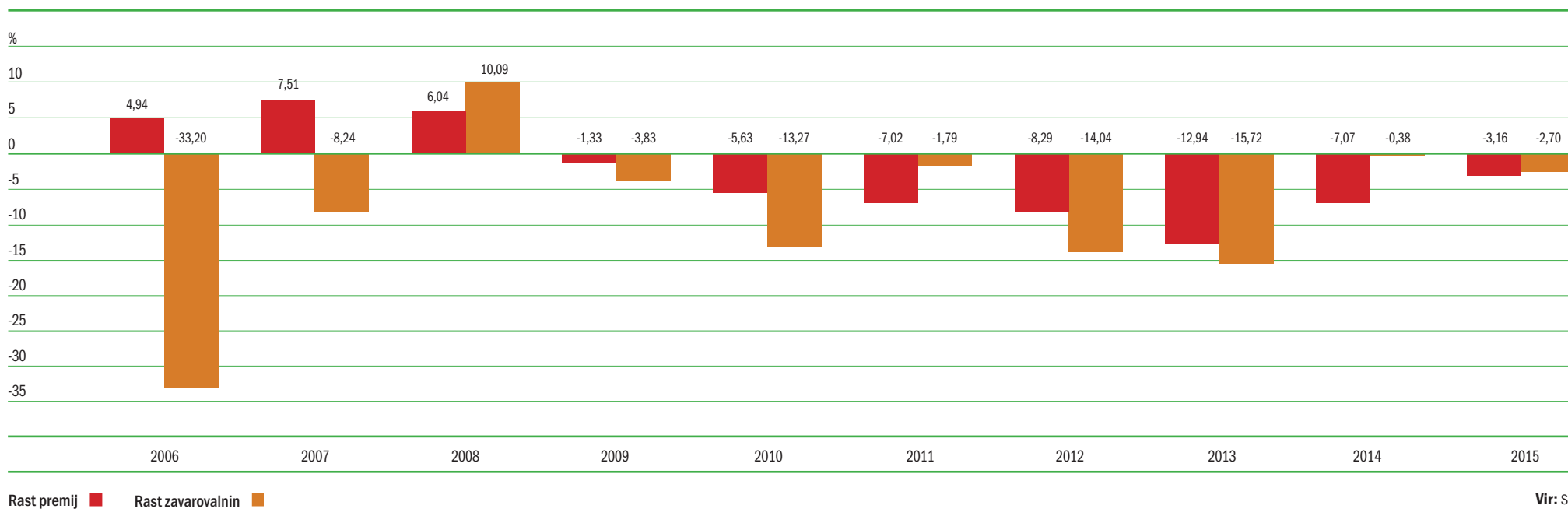

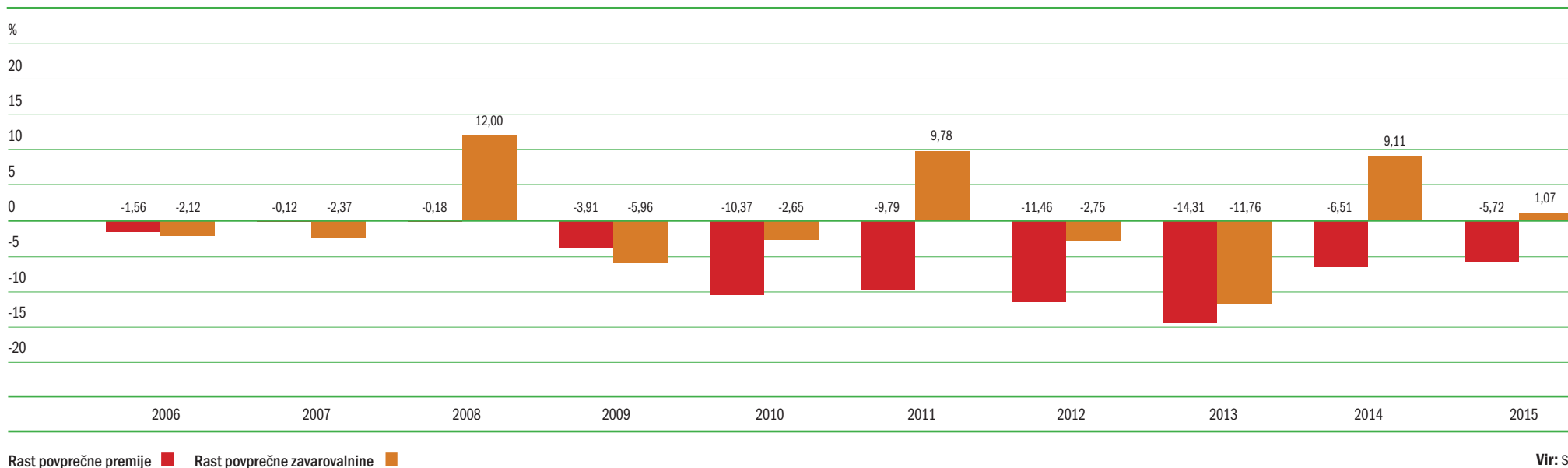
RAST ŠTEVILA POLIC, ZAVAROANCEV IN ŠKOD ZAVAROVANJA AO+ (v %)

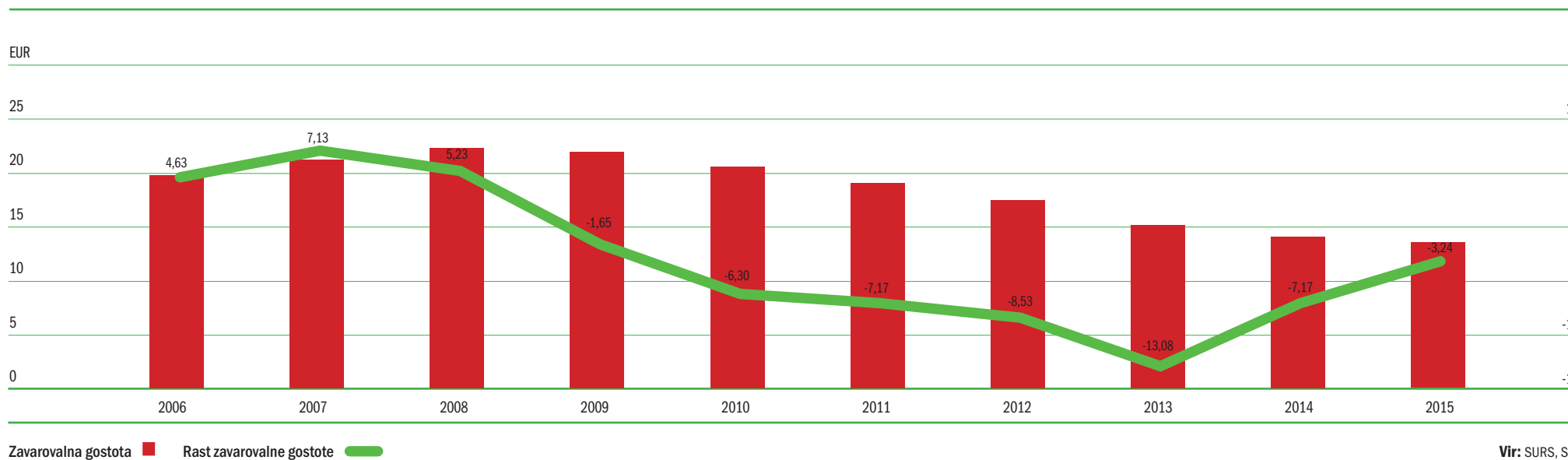
RAST PREMIJ IN ZAVAROVALNIN ZAVAROVANJA AO+ (v %)

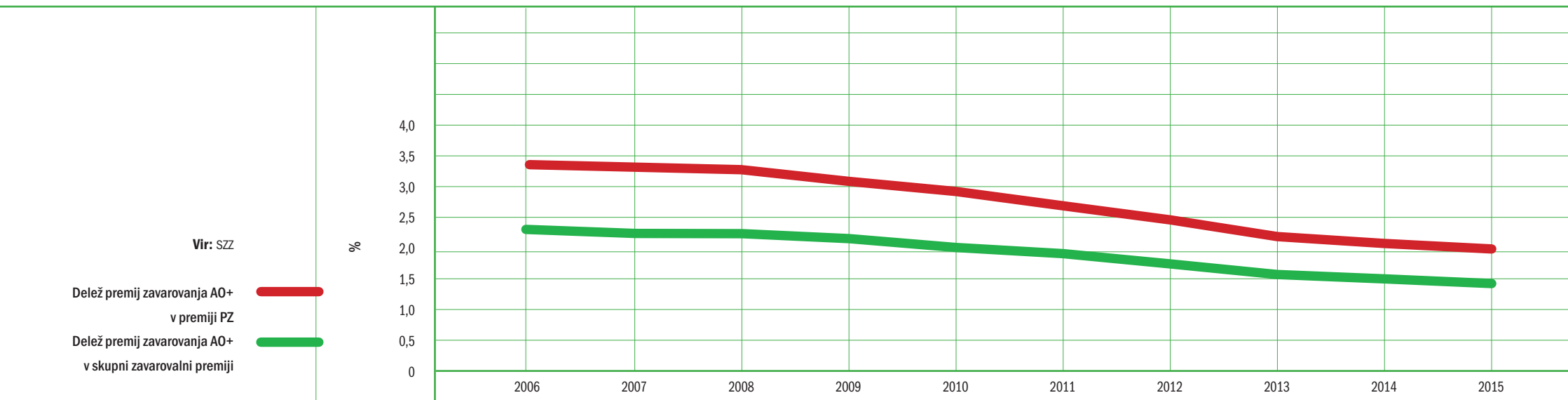

RAST POVPREČNE PREMIJE IN ZAVAROVALNINE ZAVAROVANJA AO+ (v %)

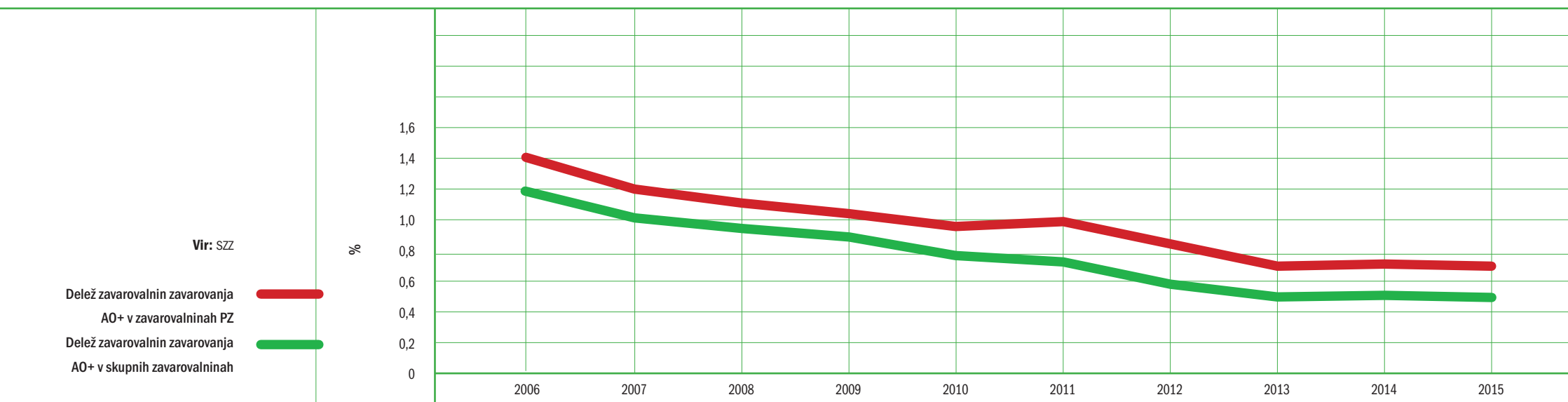

ZAVAROVALNA GOSTOTA ZAVAROVANJA AO+ IN NJENA RAST

DELEŽ ZAVAROVALNIN ZAVAROVANJA AO+ V PREMOŽENJSKIH IN SKUPNIH ODŠKODNINAH OZIROMA ZAVAROVALNINAH (v %)

VIRI PODATKOV

1. Družba za avtoceste Republike Slovenije, d. d.
2. European Automobile Manufacturers Association
3. Eurostat
4. Evropska komisija
5. Insurance Europe
6. Ministrstvo za infrastrukturo
7. Ministrstvo za notranje zadeve
8. Slovensko zavarovalno združenje, GIZ
9. Statistični urad Republike Slovenije

SLOVENSKO ZAVAROVALNO ZDRUŽENJE, GIZ
Železna cesta 14
p. p. 2512
SI-1000 LJUBLJANA

Telefon: (+386) 1 473 56 99

Faks: (+386) 1 473 56 92

Spletna stran: www.zav-zdrufenje.si

E-naslov: info@zav-zdrufenje.si